

ОБЩИНА ПЛОВДИВ

ОТЧЕТ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА МЕРКИ ЗА 2024 Г.

План за действие 2018-2023 г. към „Програма за подобряване на качеството на атмосферния въздух на територията на Община Пловдив“, приета с Решение № 293, взето с Протокол № 13 от 26.07.2018 г., посл. изм. с Решение №344, взето с Протокол № 21 от 19.12.2023 г. на Общински съвет – Пловдив.

a. Референтна година	2024
b. Държава-членка	BG (Bulgaria)
c. Препратка към програмата или плана	Отчет по изпълнение на План за действие 2018-2023 г. към „Програма за подобряване на качеството на атмосферния въздух на територията на Община Пловдив“, приета с Решение № 293, взето с Протокол № 13 от 26.07.2018 г. на Общински съвет – Пловдив, променено с Решение № 52, взето с Протокол № 4 от 24.02. 2022 г. на Общински съвет Пловдив в частта срок на изпълнение на 5 мерки, посочени в Плана като краткосрочни, средносрочни; http://www.plovdiv.bg/item/ecology/documents//планов е-и-програми/
d. Списък на кодовите номера на ситуацияите на превишения	BG0002_PD_PM10_d; BG0002_PD_PM10_a;
e. Наименование на органа, отговорен за разработването на плана или програмата, отнасящи се за ситуацията на превишение	Община Пловдив* , 4000 гр. Пловдив, пл. "Ст. Стамболов" №1
f. Пощенски адрес на отговорния орган	Община Пловдив , 4000 гр. Пловдив, пл. "Ст. Стамболов" №1
g. Лице за контакт	Г-жа Василка Чопкова, директор дирекция „Опазване на околната среда“ Община Пловдив
h. Пощенски адрес на лицето за контакт	4000 гр. Пловдив, пл. "Ст. Стамболов" №1
i. Телефон на лицето за контакт	032/ 656 878

НОРМАТИВНИ ОСНОВАНИЯ

Настоящото докладване е на основание чл. 79, ал.5 и ал. 6 от Закона за опазване на околната среда, чл. 27, ал 2 от Закона за чистотата на атмосферния въздух, а именно:

„В случаите, когато в даден район общата маса на емисиите довежда до превишаване на нормите за вредни вещества (замърсители) в атмосферния въздух и на нормите за отлагания, кметовете на общини разработват и изпълняват програми за намаляване нивата на замърсителите и за достигане на утвърдените норми по чл. 6. Програмите се приемат от общинските съвети.

(2) Кметовете на общини ежегодно до 31 март внасят в общинските съвети отчет за изпълнението на програмите по ал. 1 за предходната календарна година. Екземпляр от отчета се представя в съответната РИОСВ.

(3) Отчетът по ал. 2 се публикува на интернет страницата на общината след одобрение от общинския съвет.”

ВЪВЕДЕНИЕ

Замърсители в атмосферният въздух се формират от различни източници с естествен характер с човешката активност, и са в пряка зависимост от метеорологичните условия. Формират се в резултат на горивни процеси, включително и битов сектор, автомобилния трафик, различни индустриални дейности, състоянието на пътната инфраструктура, строителна, строително - ремонтна дейност и др.

Към отчета се извършва и анализ и оценка на регистрираните нива на фини прахови частици и азотен диоксид, превишенията на установените норми и изменението им през 2024 година, както и тенденцията им на изменение през изминалите десет години. За изготвянето им са използвани данни от пунктовете за мониторинг (ПМ) на атмосферния въздух, разположени на територията на Община Пловдив – АИС /Автоматична измервателна станция/ “Каменица” и АИС „Ж.К.Тракия“.

При извършване на настоящата оценка и анализ на замърсяване в отчета не са взети под внимание климатичните и метеорологичните условия за района, свързани със разсейване и

разпространение на замърсителите в атмосферата. Тези особености ведно с фоновото замърсяване в страната представляват естествена основа за развитие на специфична локална среда на територията на община Пловдив.

Изпълнените дейности, са свързани с подобряване качеството на атмосферния въздух с цел достигане на нормативните стойности по показателите ФПЧ_{10} , $\text{ФПЧ}_{2,5}$, азотен диоксид и полициклични ароматни въглеводороди в атмосферния въздух /AB/ на територията на гр. Пловдив. В този смисъл описаните дейности не изчерпват в пълна степен въздействието и ефекта върху подобряване качеството на атмосферния въздух на територията на общината. Същите следва да се разглеждат като част от всички останали дейности, инициативи и компетентности на структури от страна на Община Пловдив, имащи отношение по посока повишаване комфорта на жизнената среда, опазване на околната среда и в частност подобряване качеството на атмосферния въздух.

Съгласно чл. 22, ал. 1 от *Закона за чистотата на атмосферния въздух*, контролът и наблюдението за трансграничния пренос на замърсяващи вещества, за фоновото качество на атмосферния въздух, както и за влиянието на замърсяването на атмосферния въздух върху екосистемите и глобалните процеси в атмосферата се осъществяват от Министерството на околната среда и водите и от Националния институт по метеорология и хидрология към министъра на околната среда и водите.

Във връзка с това по възлагане на Изпълнителната агенция по околна среда от страна на Националния институт по метеорология и хидрология е разработена „*Методика за определяне на превишенията на пределно допустимите стойности на ФПЧ_{10} , които се дължат на емисии на природни източници – пустинен прах*“. Тя отчита спецификата на процесите, свързани с пренос на пустинен прах към България и позволява количествено определяне на приноса му към превишенията на ФПЧ_{10} в пунктовете за мониторинг към Националната автоматизирана система за контрол качеството на атмосферния въздух. Методиката е приложена и докладвана пред Европейската комисия.

Окончателните данни за период 2021 – 2024 г. с приспадането на преноса и Методиката са предоставени на обществеността на интернет страницата на ИАОС, съгласно изискванията на чл. 43, ал. 1 от Наредба №12/2010 г.:

- https://eea.government.bg/bg/dokladi/God_bul_KAV/index

РАЙОНИ ЗА ОЦЕНКА И УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ /РОУКАВ/ НА ТЕРИТОРИЯТА НА Р. БЪЛГАРИЯ

РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ГРАД ПЛОВДИВ НА ФОНА НА РОУКАВ "АГЛОМЕРАЦИЯ ПЛОВДИВ"

Територията на Р. България е разделена на шест района за оценка и управление качеството на атмосферния въздух /РОУКАВ/. Територията на община Пловдив е част от втори РОУКАВ с наименование "Агломерация Пловдив" и код BG0002 – нейните граници не се припокриват с границите на РОУКАВ. РОУКАВ "Агломерация Пловдив" е с 469 806 жители и площ 1 390 km²

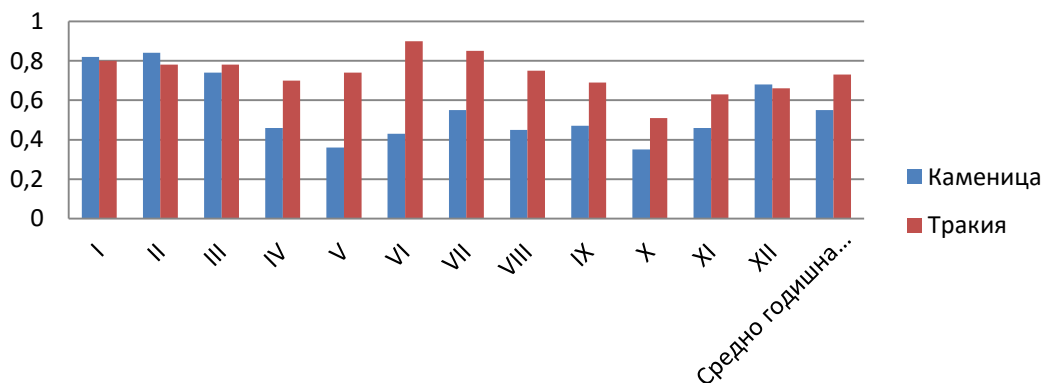
ОПИСАНИЕ НА РАЙОНА ЗА ДОКЛАДВАНЕ

Територията на Община Пловдив е урбанизирана, с висока плътност на застрояване, интензивен автомобилен трафик и промишлена активност. Основни източници на замърсяване през зимния период са комунално - битовия сектор и автомобилният транспорт. През летния период влиянието на бита е заменено с активни дейности на населението типични за летния период напр. ремонтно-строителни и др. – създаващи предпоставки за вторичен унос. Въз основа на извършени предходни анализи за приноса на отделните източници към нивата на ФПЧ₁₀, ФПЧ_{2,5}, Б(α)П и NO₂ в АВ на територията на Община Пловдив, се изпълняват технически, регулаторни, икономическо-фискални и информационно-образователни мерки.

РОЛЯ НА РЕЛЕФА И ФИЗИКО-ГЕОГРАФСКИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ГРАД ПЛОВДИВ

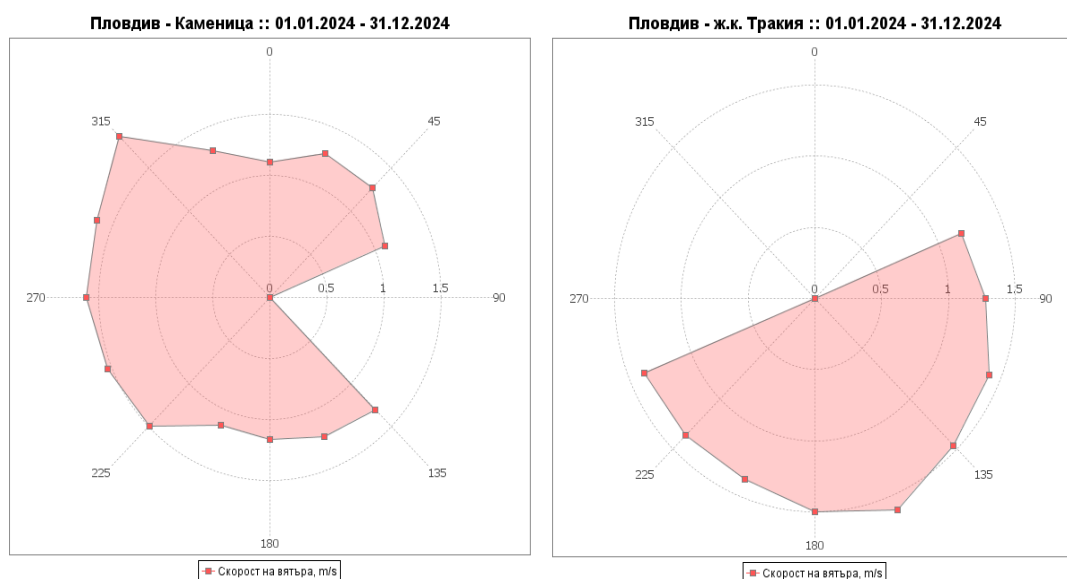
Справка за метеорологичен показател скорост на вятъра за периода на 2024 г. Данните са от пунктовете за мониторинг (ПМ) на атмосферния въздух – "Каменица" и „Ж.К.Тракия“, разположени на територията на Община Пловдив.

Средногодишна скорост на вятъра за 2024 г. в АИС "Каменица" и "Ж.К.Тракия"

От направената справка за скоростта на вятъра е видно, че средната годишна скорост за 2024 г., на база налична информация от пунктовете за мониторинг е между 0.5 – 0,73 m/s. По месеци справката показва наличие на безветрие т. е. вятър по-слаб от 1 m/s, което доказва, че и през 2024 г. явлението стагнация, в климатичен аспект е налично

Роза на ветровете за 2024 г. от данни от двата пункта за мониторинг на атмосферния въздух на територията на община Пловдив.

Град Пловдив се намира в Горнотракийската низина, затворена от трите географски посоки между планински масиви и възвишения, т.е. налице е коритовидна морфоструктура, в „дъното“ на която е разположен градът. Тази даденост има съществено негативно отражение върху разсейването на отделяните в атмосферата замърсители. Скоростта на вятъра в гр. Пловдив е по-ниска от тази в повечето големи градове на България, а инверсиите са по-чести, по-продължителни и по-силно изразени. Казаното се потвърждава от метеорологичните наблюдения в района.

Таблица Средна годишна скорост на вятъра в големите градове на Българи

■	Пловдив	София	Варна	Бургас	Ст.Загора	Русе	Плевен
Скорост m/s	1.8	2.6	3.5	3.4	1.4	2.3	1.9

По Климатичен справочник на България, том 4 – Вятър, София, 1982

Пряко измерване на инверсиите се извършва чрез вертикални сондажи на атмосферата, каквито в България се извършват само в София, или чрез съпоставяне на температурата на въздуха долу в равнината с температурата на по-високо място, например по склона на планината. За района на Пловдив разполагаме с представително изследване по втория метод, резултатите от което са резюмирани в таблицата по – долу.

Таблица Брой дни с инверсии в западната част на Тракийската равнина

Месец	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Год
Брой	23.0	19.6	20.6	25.8	24.8	23.8	28.2	28.0	28.0	27.4	21.6	23.0	294

По Христов, П., 1974, „Температурни инверсии над западната част на Тракийската равнина”, Известия на Института по хидрология и метеорология, том XXIII, 241-255. Оказва се, че средногодишно инверсии в Пловдив се наблюдават през 294 дни в годината. Обичайната продължителност на инверсиите е няколко дни; през студения период до 10 и повече дни, което води до акумулиране на отделяните във въздуха замърсители. За сравнение, средногодишния брой на дни с инверсии, регистрирани в София по същия метод са 170-200, т.е. с около 100 дни повече.

Характерни явления за района на община Пловдив са мъглите, които се формират под влиянието на температурните инверсии, слабите ветрове и високите количества аерозоли във въздушния басейн. През 33,3 дни от годината в района се наблюдават мъгли. Преобладаващите ветрове са от запад (33 - 60%) и изток (16-33%), но следва да се отбележи и делът на южните ветрове (югозапад и югоизток) - (10,0 %). Средната годишна скорост на вятъра в Пловдив е твърде ниска – до 1 м/сек. Тук се наблюдава и един от най-високите проценти за страната на тихо време (66,4%). Тихото време в комбинация с мъгливите дни са сериозна предпоставка за понижаване на самоочистващата способност на атмосферата.

При наклонен терен, тежкия студен въздух се свлича надолу по склона, което е известно като локална планинско-долинна циркулация (планински бриз, долинна бриза, падащ вятър). В случай на коритовидна релефна форма, стичащият се студен въздух заема „дъното на коритото”, измествайки над себе си по-лекия топъл въздух, т.е. формира се инверсия. По такъв начин, в котловините, инверсиите са по-чести, по-продължителни и по-силно изразени. Релефът влияе на дисперсията на замърсителите и чрез деформацията в полето на фоновия вятър. Коритовидните релефни форми благоприятстват блокирането на въздушните маси. Явлението е известно като стагнация. Стагнация се получава и над равнинен терен, но при наличието на затворени теренни форми това явление е много по често и по-силно изразено. Получава се така, че на и над нивото на планинския хребет има добре изразен въздушен пренос, докато въздушната маса под това ниво остава блокирана. Емитираните в нея замърсители се натрупват без да могат да се изнесат от котловината. Честото повторение на явлението стагнация, в климатичен аспект, се проявява в ниски стойности на скоростта на вятъра и в често наличие на безветрие (вятър по-слаб от 1 m/s).

НОРМИ, СРОКОВЕ ЗА ПОСТИГАНЕ, АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА РЕГИСТРИРАНИ НИВА НА ПОКАЗАТЕЛИ ФПЧ₁₀, ФПЧ_{2,5}, NO₂ и ПАВ В АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ПЛОВДИВ

Пунктове за мониторинг, разположени на територията на Община Пловдив.

Норми за опазване на човешкото здраве/екологични цели и алармени прагове

Оценката на КАВ по показателите ФПЧ₁₀, ФПЧ_{2,5} е направена въз основа на данните от мониторинга на АВ, провеждан на територията на Община Пловдив, част от РОУКАВ "Агломерация Пловдив" (код BG0002) чрез постоянни измервания в пунктовете за мониторинг (ПМ):

- ✓ АИС „Каменица“ (Pld2) (старо име „Евмолпия“) с код BG0051A (115678419) - фонов пункт в централната градска част с предимно жилищно застрояване и средна интензивност на автомобилния поток по бул. „Източен“;

- ✓ АИС „Ж.К.Тракия“ (Pv5) с код BG0072A - транспортно ориентиран пункт, разположен на територията на р-н „Тракия“ на кръстовището на бул. „Освобождение“ и ул. „Съединение“, даващ информация за замърсяването от автомобилния транспорт в непосредствена близост до пътното платно.

Броят на ПМ на територията на Община Пловдив е в съответствие с нормативните изисквания, съгласно Приложение № 7 към чл. 12 на НАРЕДБА № 12/2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух (Обн., ДВ, бр. 58/2010 г.) (НАРЕДБА № 12/2010 г.) и Заповед № РД-257/25.03.2022 г. на Министъра на околната среда и водите, в която е посочен броят на пунктовете за мониторинг на АВ в страната, в т. ч. и за Община Пловдив, част от „Агломерация Пловдив“.

Таблица Характеристика на ПМ АИС „Каменица“ (Pld2) (старо име „Евмолпия“) с код BG0051A (115678419)

Местоположение	гр. Пловдив, кв. "Каменица", в градинката между ул. „Ралица“, "Зефир", "Марин Дринов" и бул. "Източен"
Класификация по Приложение . № 1 от Наредба № 7/1999 г.	ГФ (градски фонов)
Обхват на пункта	100 m до 2500 m
Надморска височина	166 m
Географски координати:	
Ширина	N 42°08' 34,7"
Дължина	E 24°45' 54,4"
Година на въвеждане в експлоатация	1997
Контролирани показатели за КАВ	O ₃ , NO, NO ₂ , SO ₂ , ФПЧ ₁₀ , ФПЧ _{2,5} , C ₆ H ₆
Стандартен набор метеорологични параметри WS[m/s], WD[°], T[°C], P[mBar], RHum.[%], GR[W/m²]	CHMC

Таблица Характеристика на ПМ АИС „Ж.К.Тракия“ (Pv5) с код BG0072A (115678423)

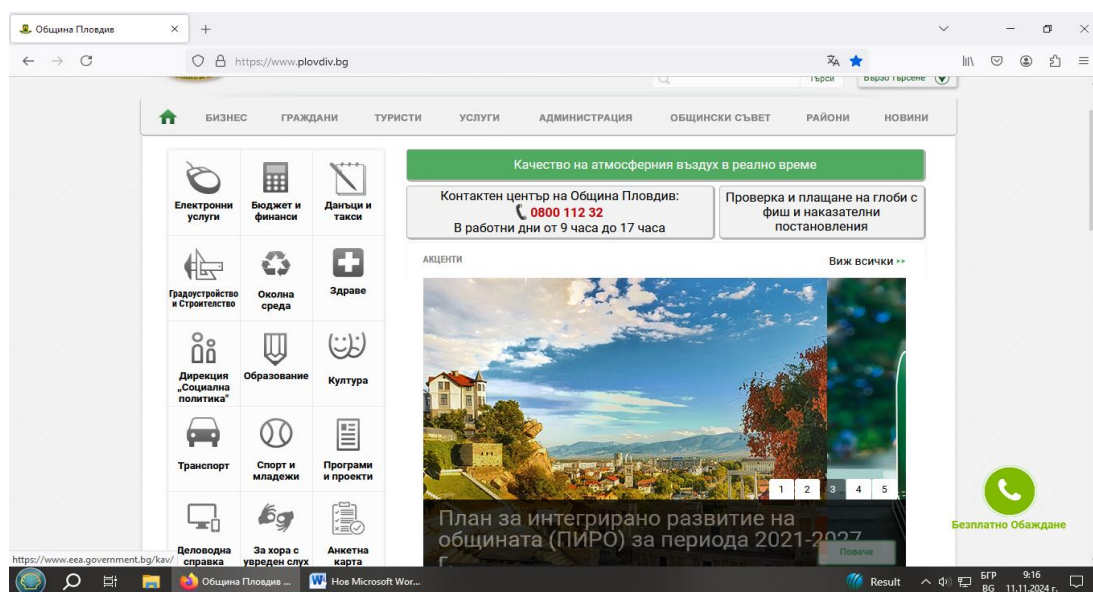
▪ Местоположение	▪ гр. Пловдив, разположен на територията на р-н „Тракия“ на кръстовището на бул. „Освобождение“ и ул. „Съединение“
▪ Класификация по Приложение № 1 от Наредба № 7/1999 г.	▪ Т (транспортно-ориентиран)
▪ Обхват на пункта	▪ < 10 – 15 m
▪ Надморска височина	▪ 166 m
▪ Географски координати:	▪
▪ Ширина	▪ N 42° 09' 9,73"
▪ Дължина	▪ E 24° 45' 2,17"
▪ Година на въвеждане в експлоатация	▪ Възстановен като АИС от 2009
▪ Контролирани показатели за КАВ	▪ NO, NO ₂ , SO ₂ , ФПЧ ₁₀ , Cd, C ₆ H ₆ (бензен), C ₈ H ₁₀ (ксилен), C ₇ H ₈ (толуен), C ₂₀ H ₁₂ (бензо(α)пирен)

- Стандартен набор метеорологични параметри
- WS[m/s], WD[°], T[°C], P [mBar], RHum.[%], GR[W/m²]

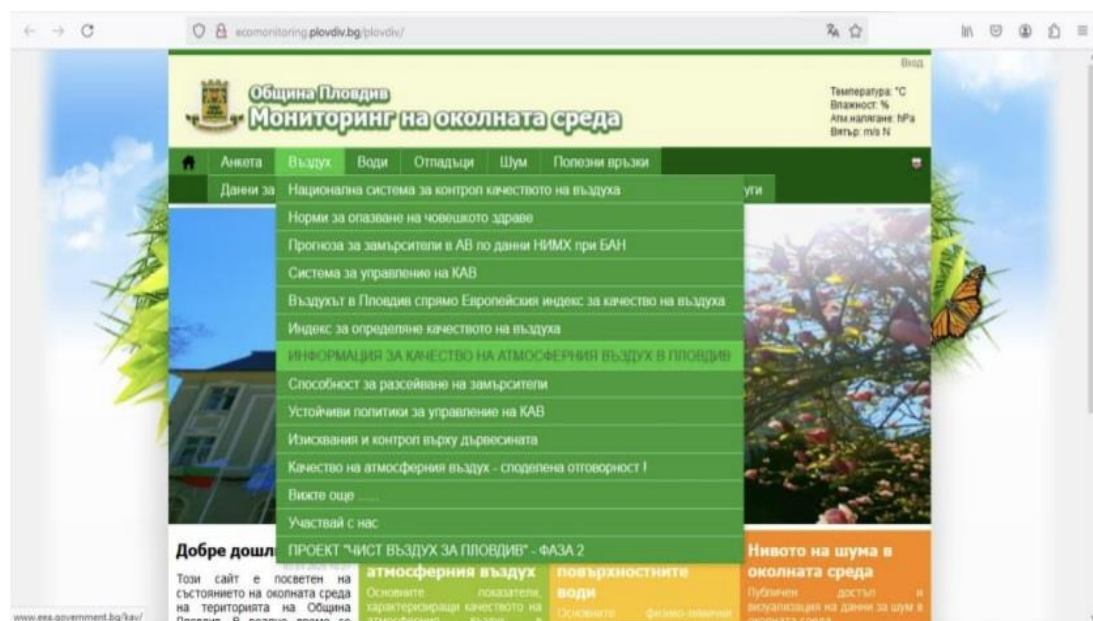
▪ CHMC

Пунктовете се обслужват от Регионална лаборатория-Пловдив - ИАОС и са елемент от Националната система за мониторинг на КАВ. Резултатите от измерванията в АИС „Каменица“ и АИС „ЖК. Тракия“ се извеждат на всеки час и КАВ се следи в реално време, като информацията се предоставя на обществеността чрез официалната страница на общината и изградения портал за мониторинг на околната среда на Община Пловдив, визуализирани на:

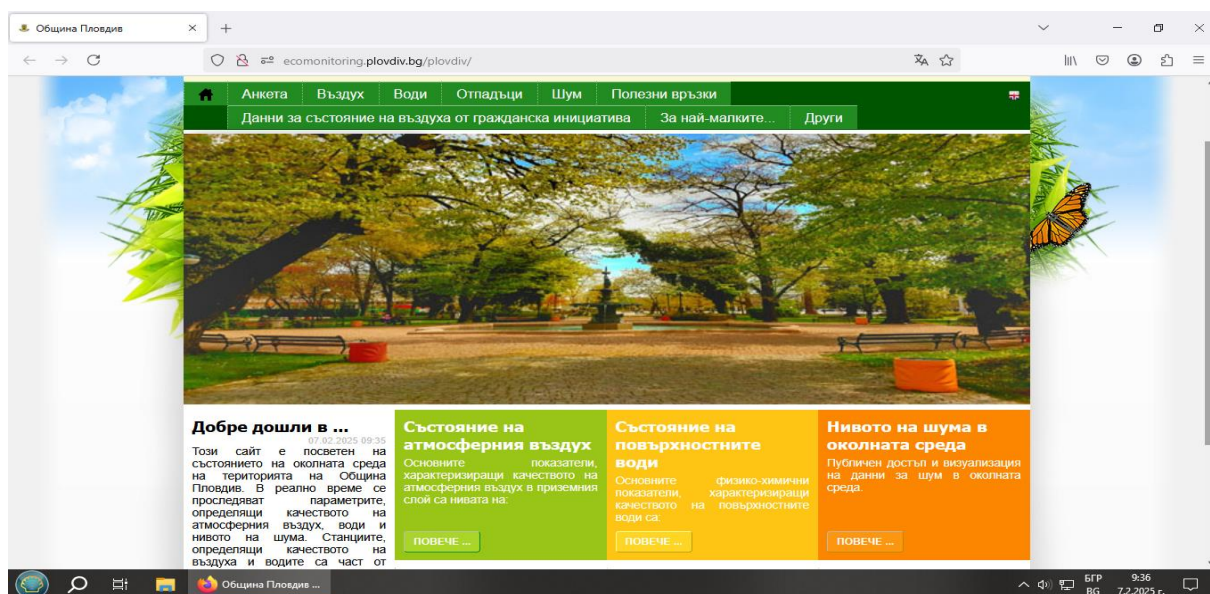
- <https://www.plovdiv.bg/>

- http://ecomonitoring.plovdiv.bg/plovdiv/air_params.jsp

- <http://ecomonitoring.plovdiv.bg/plovdiv/>

Качеството на атмосферния въздух, както и метеорологичните параметри се оповестяват пред на интернет страницата на Община Пловдив, както и на електронното табло на площада пред общината, което е елемент от общинската местна система за КАВ.

НОРМАТИВНИ НИВА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ /ЕКОЛОГИЧНИТЕ ЦЕЛИ ЗА ФПЧ_{10} И NO_2 С КРИТЕРИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО ИМ ПРИ ДОКЛАДВАНЕ СА СЪГЛАСНО ПРИЛОЖЕНИЕ № 1 НА НАРЕДБА № 12/2010 Г. И РЕШЕНИЕ 2011/850/ЕС.

Срокът за достигане на нормативните нива за ФПЧ_{10} и NO_2 е изтекъл.

Норми за опазване на човешкото здраве, съгласно Приложения № 1, 2, 3, 4 на Наредба № 12 от 15. 07. 2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух (ДВ, бр.58/2010г.)

Таблица Нормативни нива за опазване на човешкото здраве /екологичните цели

Норма	Период на осредняване	Стойност	Допустимо отклонение	Дата, към която нормата трябва да бъде спазена
1	2	3	4	5
<i>Серен диоксид</i>				
Средночасова норма за опазване на човешкото здраве	1 час	350 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (да не бъде превишавана повече от 24 пъти в рамките на една календарна година (КГ))	150 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (43 %)	1.01.2005 г.
Средноденонощна норма за опазване на човешкото здраве	24 часа	125 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (да не бъде превишавана повече от 3 пъти в рамките на една КГ)	Няма	1.01.2005 г.

Норма за опазване на природните екосистеми (не се прилага в непосредствена близост до източниците)	една календарна година и зима (от 1 октомври до 31 март)	20 µg/m ³	Няма	-
<i>Азотен диоксид и азотни оксиди</i>				
Средночасова норма за опазване на човешкото здраве	1 час	200 µg/m ³ NO ₂ (да не бъде превишавана повече от 18 пъти в рамките на една КГ)	50 % на 19.07.1999 г., намалява линейно на 1.01.2001 г. и на всеки 12 месеца след това до достигане на 0 % към 1.01.2010 г.	1.01.2010 г.
Средногодишна норма за опазване на човешкото здраве	една календарна година	40 µg/m ³ NO ₂	50 % на 19.07.1999 г., намалява линейно на 1.01.2001 г. и на всеки 12 месеца след това до достигане на 0 % към 1.01.2010 г.	1.01.2010 г.
Норма за опазване на растителността (не се прилага в непосредствена близост до източниците)	една календарна година	30 µg/m ³ (NO+NO ₂)	Няма	-
<i>Фини прахови частици (ФПЧ₁₀)</i>				
Средноденонощна норма за опазване на човешкото здраве	24 часа	50 µg/m ³ ФПЧ ₁₀ (да не бъде превишавана повече от 35 пъти в рамките на една КГ)	50 %	1.01.2005 г.
Средногодишна норма за опазване на човешкото здраве	една календарна година	40 µg/m ³ ФПЧ ₁₀	20 %	1.01.2005 г.
<i>Фини прахови частици (ФПЧ_{2,5})</i>				
Етап 1				
Средногодишна норма за опазване на човешкото здраве	една календарна година	25 µg/m ³ ФПЧ _{2,5}	20 % на 11.06.2008 г., намаляващи линейно на 1.01.2009 г. и на всеки 12 месеца след това, за да достигне 0 % към 1.01.2015 г.	1.01.2015 г.
Етап 2 ⁽¹⁾				
Средногодишна норма за опазване на човешкото здраве	една календарна година	20 µg/m ³ ФПЧ _{2,5}		1.01.2020 г.
<i>Олово</i>				
Средногодишна норма за опазване на човешкото здраве	една календарна година	0,5 µg/m ³	(100 %)	1.01.2005 г.

здраве				
Бензен				
Средногодишна норма за опазване на човешкото здраве	една календарна година	5 µg/m ³	5 µg/m ³ (100 %) на 13.12.2000 г., намалява на 1.01.2006 г. и на всеки 12 месеца след това с 1 µg/m ³ до достигане на 0 % към 1.01.2010 г.	1.01.2010 г.
Въглероден оксид				
Норма за опазване на човешкото здраве	максимална осемчасова средна стойност в рамките на денонощието ⁽²⁾	10 mg/m ³	(60 %)	1.01.2005 г.

НОРМАТИВНИ НИВА - ЕКОЛОГИЧНИ ЦЕЛИ ЗА ПОКАЗАТЕЛИ ФПЧ_{2,5} И ПАВ В АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

Територията на Община Пловдив, е определена и като район за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух, в който концентрациите в атмосферния въздух на:

- ✓ ФПЧ_{2,5} превишават горния оценъчен праг (ГОП) и средногодишната норма;
- ✓ ПАВ превишава средногодишната целева норма (СГЦН) за бензо(α)пирен,

Сроковете за достигане на установените норми за отделните показатели са:

- ✓ 01.01.2013 г. - за ПАВ, съгласно § 4 на Преходните и заключителните разпоредби на НАРЕДБА № 11/2007 г.;
- ✓ 01.01.2015 г. - за ФПЧ_{2,5} съгласно колона 5 на таблица 2 от раздел II на приложение № 1 съгласно чл. 28 на НАРЕДБА № 12/2010 г.

При оценката на КАВ се сравняват резултатите от измерванията с действащите норми за ФПЧ_{2,5} за опазване на човешкото здраве, а именно:

- ✓ I етап - 25 µg/m³ - средногодишна норма за опазване на човешкото здраве, която трябва да бъде спазена към 01.01.2015 г. с допустимо отклонение от 20% на 11.06.2008 г., намаляващи линейно на всеки 12 месеца след това, за да достигне 0% на 01.01.2020 г.
- ✓ II етап - 20 µg/m³ - средногодишна норма за опазване на човешкото здраве, която трябва да бъде спазена към 01.01.2020 г.

ОЦЕНКА И АНАЛИЗ ПО ОСНОВНИ ЗАМЪРСИТЕЛИ В АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ И ИНДИКАТОРИ КЪМ ТЯХНА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ПЛОВДИВ В АИС „КАМЕНИЦА“ И АИС „Ж.К.ТРАКИЯ“ ЗА ПЕРИОДА 2021-2023 Г. / ФПЧ₁₀, ФПЧ_{2,5}, NO₂ И ПАВ/

За целите на настоящия отчет дефиницията на индикаторите и Оценката и анализ по основни замърсители в атмосферния въздух са съобразени с формата на отчетност на Национален доклад за състоянието и опазването на околната среда в Р България, изготвен от Изпълнителна агенция по околна среда, в част КАВ, приет на заседание на Министерския съвет на 16.09.2020 г. <http://eea.government.bg/bg/dokladi>

Поставените индикатори за изпълнение на мерките са поставените от националното и европейско законодателство норми, а именно:

ФИНИ ПРАХОВИ ЧАСТИЦИ (ФПЧ₁₀) С ДЕФИНИЦИЯ НА ИНДИКАТОРА:

- Брой на превишенията на СДН за ФПЧ₁₀ - СДН за опазване на човешкото здраве за една календарна година е 50 µg/m³ и не трябва да бъде превишавана повече от 35 пъти в рамките на една календарна година.
- Превишаване на СГН на ФПЧ₁₀ - СГН за опазване на човешкото здраве е 40 µg/m³.

ФИНИ ПРАХОВИ ЧАСТИЦИ (ФПЧ_{2,5}) С ДЕФИНИЦИЯ НА ИНДИКАТОРА:

- Превияшаване на средногодишната норма за опазване на човешкото здраве се регистрира, когато измерената средногодишна концентрация на ФПЧ_{2,5} в атмосферния въздух е $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (в сила от 01.01.2020 г.).

АЗОТЕН ДИОКСИД (NO₂) С ДЕФИНИЦИЯ НА ИНДИКАТОРА:

- Брой превияшения на СЧН за опазване на човешкото здраве за азотен диоксид в атмосферния въздух от $200 \mu\text{g}/\text{m}^3$. (да не бъде превияшавана повече от 18 пъти в рамките на една календарна година);
- СГН за опазване на човешкото здраве за азотен диоксид се счита за превияшена при регистрирана средногодишна концентрация на азотен диоксид над $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$
- Брой превияшения на прага за алармиране на населението - $400 \mu\text{g}/\text{m}^3$ превияшен в рамките на три последователни часа.

ПОЛИЦИКЛИЧНИ АРОМАТНИ ВЪГЛЕВОДОРОДИ (ПАВ) С ДЕФИНИЦИЯ НА ИНДИКАТОРА:

- Съгласно Директива 2004/107/ЕС (транспонирана в националното законодателство чрез Наредба №11/2007 г. за норми за арсен, кадмий, живак, никел и полициклически ароматни въглеводороди в атмосферния въздух) за страните от ЕС се определя **целева СГН** за съдържание на ПАВ (определяни като бензо(а)пирен) в атмосферния въздух $1 \text{ ng}/\text{m}^3$, която се прилага от **01.01.2013 г.**

Оценката за периода 2021-2024 г. по показатели, определящи качеството на атмосферния въздух е изготвена на база анализ на непрекъснат мониторинг на данни от АИС „Каменица“ и АИС „Ж. К. Тракия“ поставени на територията на Община Пловдив. Оценката на регистрираните стойности се изготвя подробно за календарната отчетна година, в случая 2024 г., като проследява тенденцията на изменение на стойностите през последните пет години, съпоставени с определените норми/индикатори по замърсители, определени от националното и европейско законодателство.

Анализираните данни за качество на атмосферния въздух на територията на Община Пловдив - по години и периоди са чрез:

- Непрекъснати мониторинг на от АИС „Каменица“ и АИС „Ж. К. Тракия“, предоставени от Модул за достъп до общини на Изпълнителна агенция по околна среда, част от Националната система за контрол качеството на АВ на Р.България в реално време.

- Предоставена оценка на КАВ от директора на РИОСВ Пловдив с писмо с наш вх. № 24 ИС-152/02.05.2024 г., както и 25 ИС-182/30.04.2025 г., относима към изпълнени мерки за подобряване на КАВ за период 2021-2024 г.

ОЦЕНКА НА КАВ СПРЯМО ИНДИКАТОРИ В ПЕРИОДА 2021-2024 Г

Във връзка с направената оценка на КАВ от РИОСВ ПЛОВДИВ, съобразно изискванията на чл. 27, ал. 7, е видно положително въздействие от прилагане на мерките по Програмата КАВ на Община Пловдив, които са довели до ежегодно намаление на броя на превишенията на нормите за вредни вещества и на средногодишните нива на замърсителите (оценката обхваща периода 2021-2024 г.). Оценката на РИОСВ – Пловдив, е че в изпълнение на комплексни мерки от Община Пловдив в т.ч и от Програма за подобряване на КАВ е постигнато намаление на броя превишения на СДН и средногодишната регистрирана стойност за ФПЧ10.

В табличен вид е представената информация от автоматичните измервателни станции /“Каменица“ и „Тракия“/ за регистрирания брой превишения на средноденоношната норма (СДН) и средногодишното ниво (СГН) на фини прахови частици под 10 микрона (ФПЧ10), за периода 2021-2024 г.

Оценка и анализ на данните от АИС „Каменица“ по наблюдавани показатели

АИС КАМЕНИЦА	ФПЧ-СГС в $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Брой превишения на СДН по показател ФПЧ ₁₀	ФПЧ _{2,5} в $\mu\text{g}/\text{m}^3$	NO ₂ - СГН в $\mu\text{g}/\text{m}^3$	NO ₂ - брой превишения на СЧН	Бензен в $\mu\text{g}/\text{m}^3$
2021	29,17 (30,93*)	35 (47*)	17,16	26,37	0	1
2022	28,36 (29,46*)	32 (39*)	17,05	6,97	0	0,79
2023	26,79 (27,91*)	28 (34*)	15,66	2,15	0	0,81
2024	28,66 (29,59*)	31 (37*)	16,67	17,51	0	1,18
Годишна норма	40	35	20	40	18	5

Забележка (*) - Стойностите показани в скоби са измерените, преди прилагане на методиката и приспадането на преноса на пустинен прах за 2021 г., 2022 г., 2023 г. и 2024 г

Оценка и анализ на данните от АИС „Тракия“ по наблюдавани показатели

АИС ТРАКИЯ	ФПЧ ₁₀ - СГС в $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Брой превишен ия на СДН по показател ФПЧ ₁₀	NO ₂ - СГН в $\mu\text{g}/\text{m}^3$	NO ₂ – Брой превишени я на СЧН	Бензен в $\mu\text{g}/\text{m}^3$	ПАВ (бензо@пирен) ng/m^3	Кадмий ng/m^3
2021	37,27 (39,27)**	74 (84)**	40,29	1	0,83	0,85	0,169
2022	37,20 (38,69)**	64 (74)**	42,47	0	0,41	0,5	0,364
2023	32,09 (33,2)**	42 (47)**	43,09	0	0,53	0,6	0,15
2024	30,06 (30,93)**	45 (48)*	35,84	0	0,34	1,155	0,3454

Годишна норма	40	35	40	18	5	1	5
---------------	----	----	----	----	---	---	---

Забележка (**) - Стойностите показани в скоби са измерените, преди прилагане на методиката и приспадането на преноса на пустинен прах за 2021 г., 2022 г., 2023 и 2024 г.

Нормите за нивата по показател ФПЧ₁₀ са определени в *таблица 2 от раздел II на Приложение № 1 към чл. 3 от Наредба №12 от 15 юли 2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух*, а именно):

- Средногодишна норма за опазване на човешкото здраве за една календарна година е 40 ng/m³.

- Средноденоношната норма за опазване на човешкото здраве за показател ФПЧ₁₀ е 50 ng/m³ и не трябва да бъде превишавана повече от 35 пъти в рамките на една календарна година.

Нормите за нивата по показател NO₂ са определени в *таблица 2 от раздел II на Приложение № 1 към чл. 3 от Наредба №12 от 15 юли 2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух* :

- Средногодишна норма за опазване на човешкото здраве за една календарна година е 40 ng/m³.

- Средно часовата норма (СЧН) за опазване на човешкото здраве за показател NO₂ от 200 ng/m³ не трябва да бъде превишавана повече от 18 пъти в рамките на една календарна година.

Алармения праг определен в *таблица 3 от раздел II на Приложение № 2 към чл. 4 от Наредба №12 от 15 юли 2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух* по показател NO₂ е 400 ng/m³. При превишаване на алармения праг в три последователни часа се предприемат необходимите мерки за своевременно предоставяне на засегнатото население на съответната информация. **Кмета на Община Пловдив не е информиран от РИОСВ Пловдив за превишение на алармения праг по показателя.**

Нормата за нивата на показател бензен е определена в *Наредба №12 от 15 юли 2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух* - Средногодишната норма за бензен за опазване на човешкото здраве за една календарна година е 5 ng/m³. **За територията на Община Пловдив същата е спазена.**

Нормата за нивата на показател на бензо(а)пирен е определена в *Наредба №11 от 14 май 2007 г. за норми за арсен, кадмий, живак, никел и полициклични ароматни въглеводороди в атмосферния въздух* - Целевата норма за общото съдържание на замърсителя във фракцията на ФПЧ₁₀, осреднено за една календарна година за нивата на бензо(а)пирен в атмосферния въздух е 1 ng/m³. **За територията на Община Пловдив същата е спазена**

Нормата за нивата на показател кадмий е определена в *Наредба №11 от 14 май 2007 г. за норми за арсен, кадмий, живак, никел и полициклични ароматни въглеводороди в атмосферния въздух* - Целевата норма за общото съдържание на замърсителя във фракцията на ФПЧ₁₀, осреднено за една календарна година за нивата на кадмий в атмосферния въздух е 5 ng/m³. **За територията на Община Пловдив същата е спазена.**

Европейското законодателство - чл. 20 на Директива 2008/50/ЕО относно качеството на атмосферния въздух и за по-чист въздух за Европа, транспонирано в чл. 32 на Наредба №12 за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух, дава

възможност в случаите, когато установените превишения на нормите за ФПЧ_{10} в даден район за оценка и управление (РОУ) са в резултат на високи концентрации на прахови частици в атмосферния въздух, причинени от природни източници (включително от пренос на пустинен прах), тези превишения да не се считат като такива. Доказването и приспадането на превишенията на нормите за ФПЧ_{10} в тези случаи се признава след представяне в Европейската комисия на списък за дадена календарна година на РОУ с превишенията на нормите, които се дължат на емисии от природни източници.

За изготвянето на настоящия подробен анализ на КАВ за 2024 г са ползвани представените от РИОСВ Пловдив регистрираните данни по показатели ФПЧ_{10} и $\text{ФПЧ}_{2,5}$, като атмосферни замърсители, със корекция на стойностите, дължащи се на преносни процеси в атмосферата.

Приспадането на превишенията, които се дължат на природни източници – пустинен прах по отношение на данните за ФПЧ_{10} за 2024 г. съгласно *„Методика за определяне на превишенията на пределно допустимите стойности на ФПЧ_{10} , които се дължат на емисии на природни източници – пустинен прах“* се извършва през 2025 г. и е предоставена от директора на РИОСВ Пловдив с писмо 25 ИС-182/30.04.2025 г

ОЦЕНКА НА КАВ СПРЯМО ИНДИКАТОРИ ЗА ОТЧЕТНАТА 2024 Г

Резултати от измерванията на ФПЧ_{10} за 2024 г.

Резултатите от измерванията за последната календарна година - 2024 г. показват:

- 37 бр. превишения на средноденоношната норма за ФПЧ_{10} и средногодишна концентрация $29,59 \mu\text{g}/\text{m}^3$ в АИС „Каменица“, което е под нормативно определените $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$.
- 48 бр. превишения на средноденоношната норма за ФПЧ_{10} и средногодишна концентрация $30,06 \mu\text{g}/\text{m}^3$ в АИС „Тракия“, която е под нормативно определените $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

АНАЛИЗ НА РЕГИСТРИРАНИТЕ СТОЙНОСТИ В АИС „КАМЕНИЦА“

Анализът на регистрираните средноденоношни концентрации показва, че в пункт АИС „Каменица“ са отчетени 35 броя превишения на средноденоношната концентрация, при нормативно допустими 35 броя. Наблюдаваната средногодишната концентрация е под нормата от $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

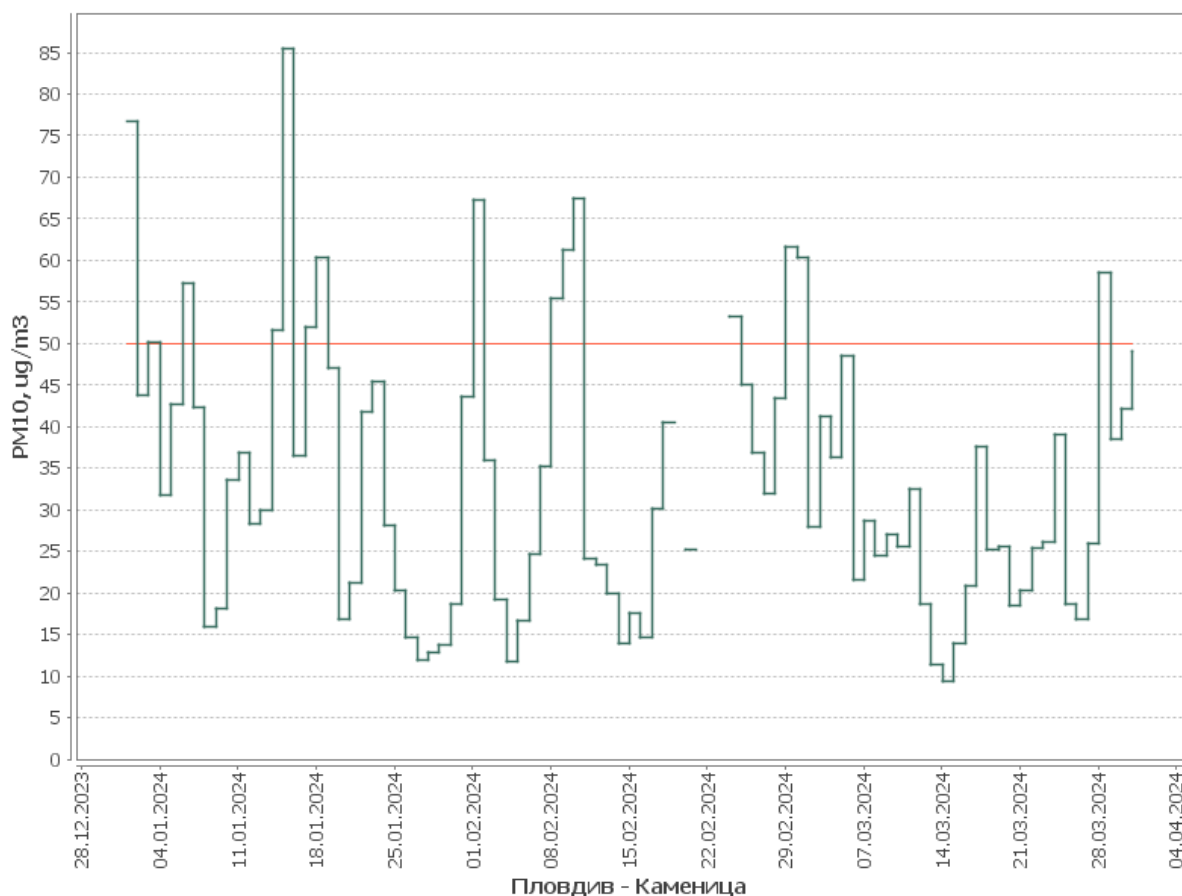
За периода 01.01.2024 ÷ 31.03.2024 г в АИС „Каменица“ измерената максимална средноденоношна концентрация е $85,47 \mu\text{g}/\text{m}^3$ на 15.01.2024 г.

Броят на превишенията на пределната стойност на средноденоношната концентрация а периода е 15 бр.

За разглежданото първо тримесечие на календарната 2024 г. максималната средномесечна концентрация е $36,4 \mu\text{g}/\text{m}^3$ за месец януари.

Разпределението на средноденоношните концентрации отнесени към средноденоношната норма, която е $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ е представено на следващата фигура, която показва превишенията и пиковите на концентрациите през студените зимни дни, при наличието на характерните за сезона неблагоприятни метеорологични условия.

Фигура Разпределение на средноденоношните концентрации в АИС „Каменица“ отнесени към средноденоношната норма за периода 01.01.2024 ÷ 31.03.2024 г.

Фигура Средномесечни концентрации на ФПЧ_{10} в АИС „Каменица“ за периода 01.01.2024 ÷ 31.03.2024 г.

Средномесечни концентрации на ФПЧ_{10} в АИС „Каменица“ за периода 01.01.2024 ÷ 31.03.2024 г. са отнесени и сравнени с пределната стойност на средноденонощната норма на фигурата по – долу:

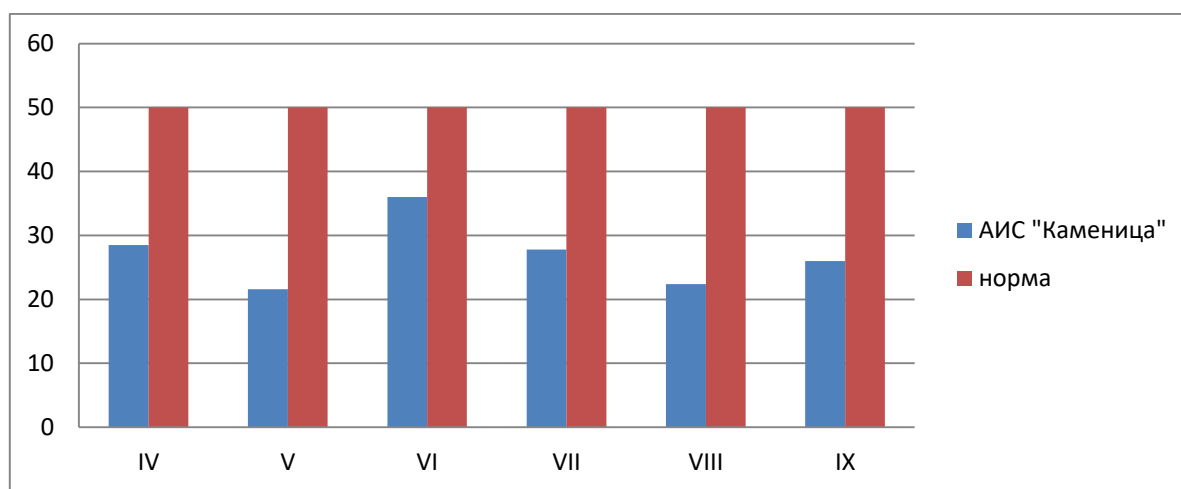

За периода 01.04.2024 ÷ 30.09.2024 г., с повишение на температурите се преустановява използването на локални отоплителни системи, което от своя страна води до намаляване влиянието на този фактор върху замърсяването. С повишение на температурите и липсата на валежи се създават условия за лесно разпръскване на повърхностно отложени прахообразни вещества. Създават се условия за пренос на прахообразни вещества на значително по-големи разстояния. Характерно за периода е, че нивата на ФПЧ_{10} са под нормите.

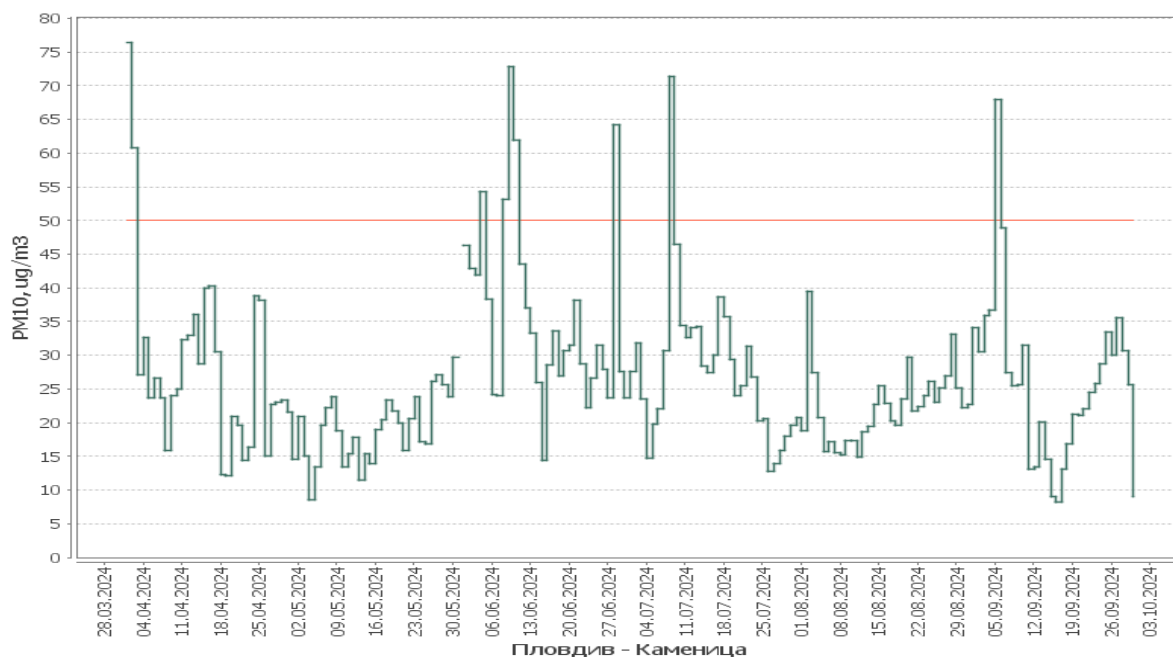
За разглеждания период има регистрирани 11 бр. превишения на пределната стойност на средно денонощната норма в АИС „Каменица“.

Разпределението на средномесечните концентрации, отнесени към средногодишната норма, както и разпределението на средноденоношните концентрации, отнесени към средноденоношната норма, е показано на следващите две фигури.

Фигура Средномесечни концентрации в пункт АИС „Каменица“ по показател ФПЧ_{10} спрямо индикатор средноденоношната норма за периода 01.04.2024 ÷ 30.09.2024 г.

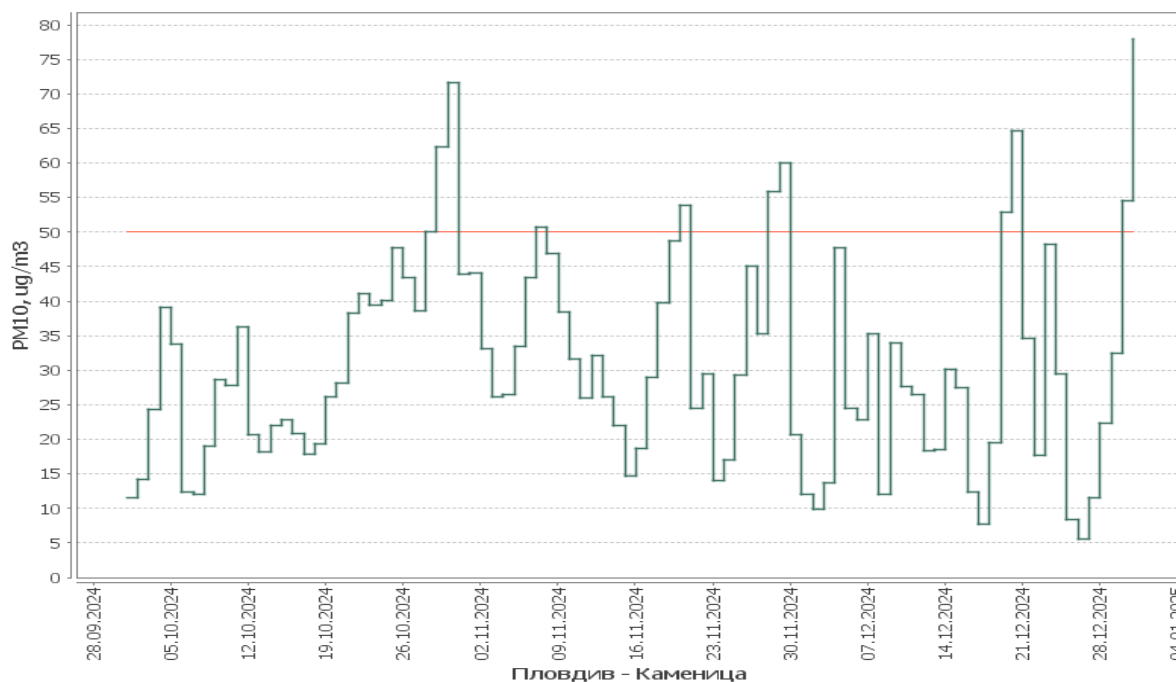

Фигура Разпределение на средноденоношните концентрации спрямо индикатор средноденоношна норма в АИС „Каменица“ за периода 01.04.2024 ÷ 30.09.2024 г.

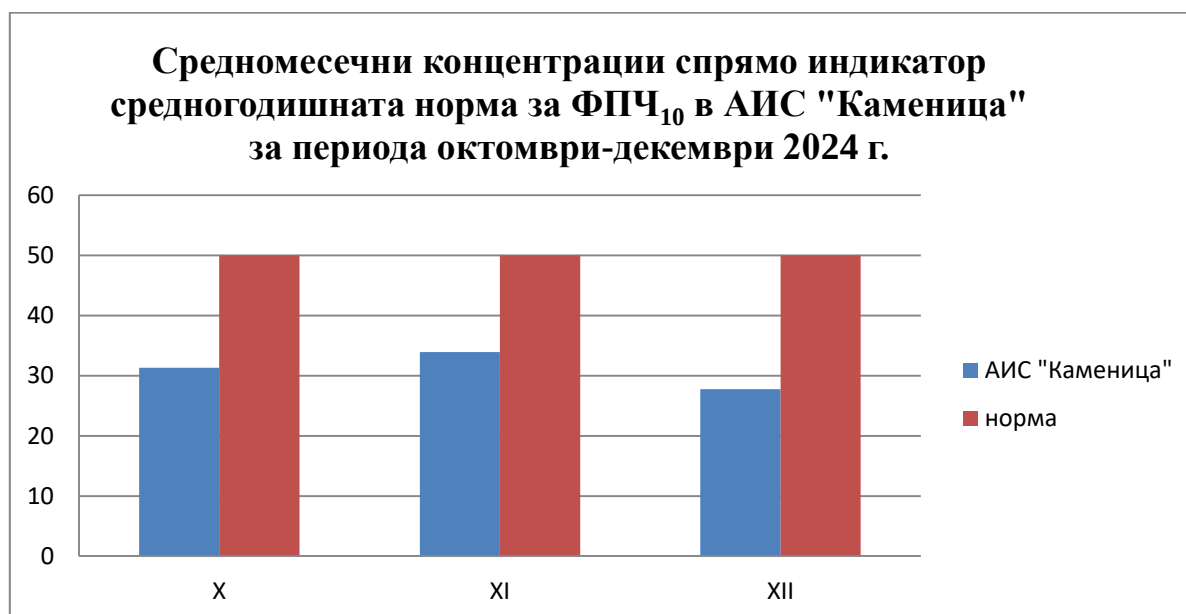
Към края на летния период се наблюдава нестабилна тенденция към повишаване на измерените стойности по показател ФПЧ_{10} , като с началото на зимния отоплителен сезон и за 01.10.2024 ÷ 31.12.2024 г. мониторинга показва постепенно повишаване на броя превишения на средноденоношните концентрации.

Фигура Разпределение на средноденоношните концентрации отнесени към средноденоношна норма в АИС „Каменица“ за периода 01.10.2024÷31.12.2024 г.

За периода 01.10.2024 ÷ 31.12.2024 г. в АИС „Каменица“ измерената максимална средноденоношна концентрация е $77,96 \mu\text{g}/\text{m}^3$, регистрирана на 31.12.2024 г. Броя превишения на пределна стойност на СДН за периода е 11. Максималната средномесечна концентрация за последното тримесечие на 2024 г. е $33,9 \mu\text{g}/\text{m}^3$ през месец ноември. Разпределението на средномесечните концентрации отнесени към средноденоношната норма $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$ е следното:

Фигура Разпределение на средномесечните концентрации отнесени към средноденоношната норма в АИС „Каменица“ за периода 01.10.2024÷31.12.2024 г.

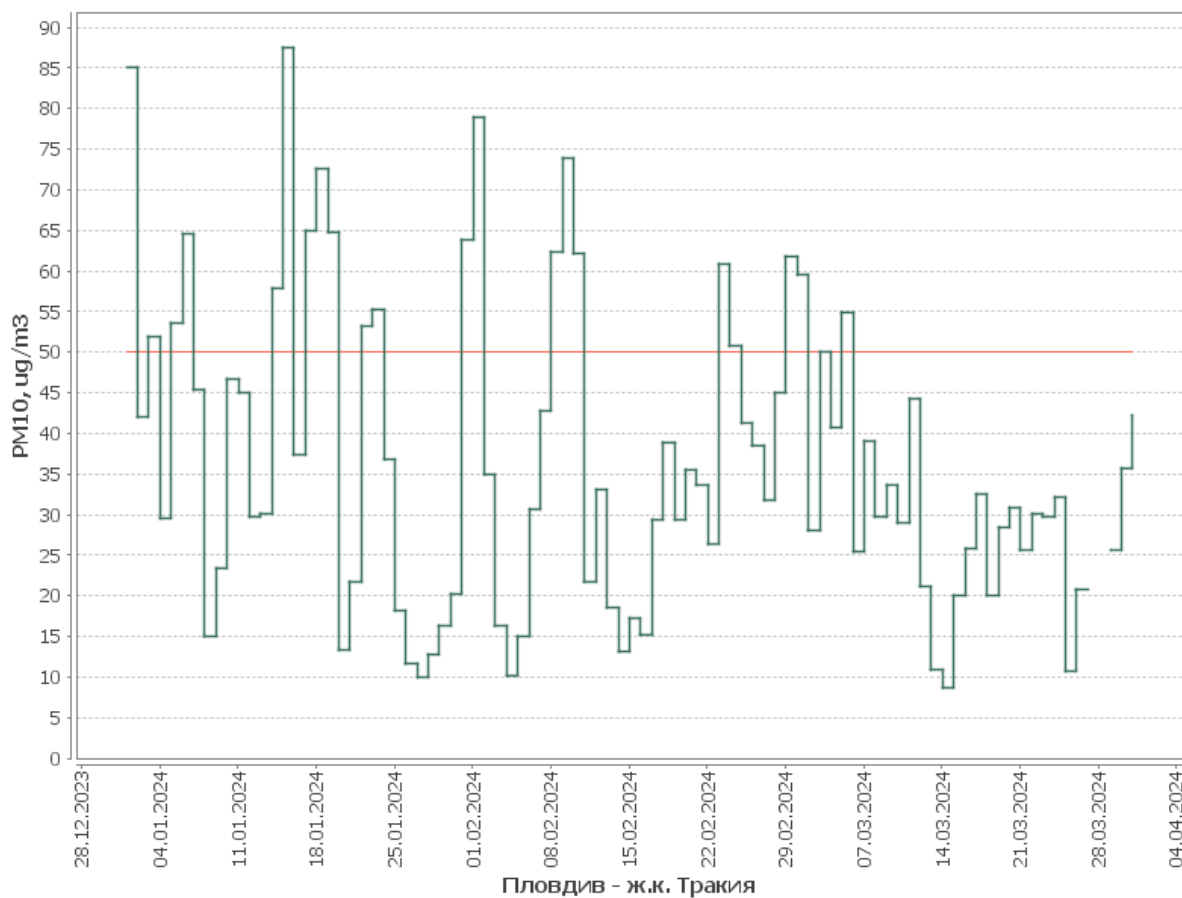

АНАЛИЗ НА РЕГИСТРИРАНИТЕ СТОЙНОСТИ В АИС „ЖК ТРАКИЯ“

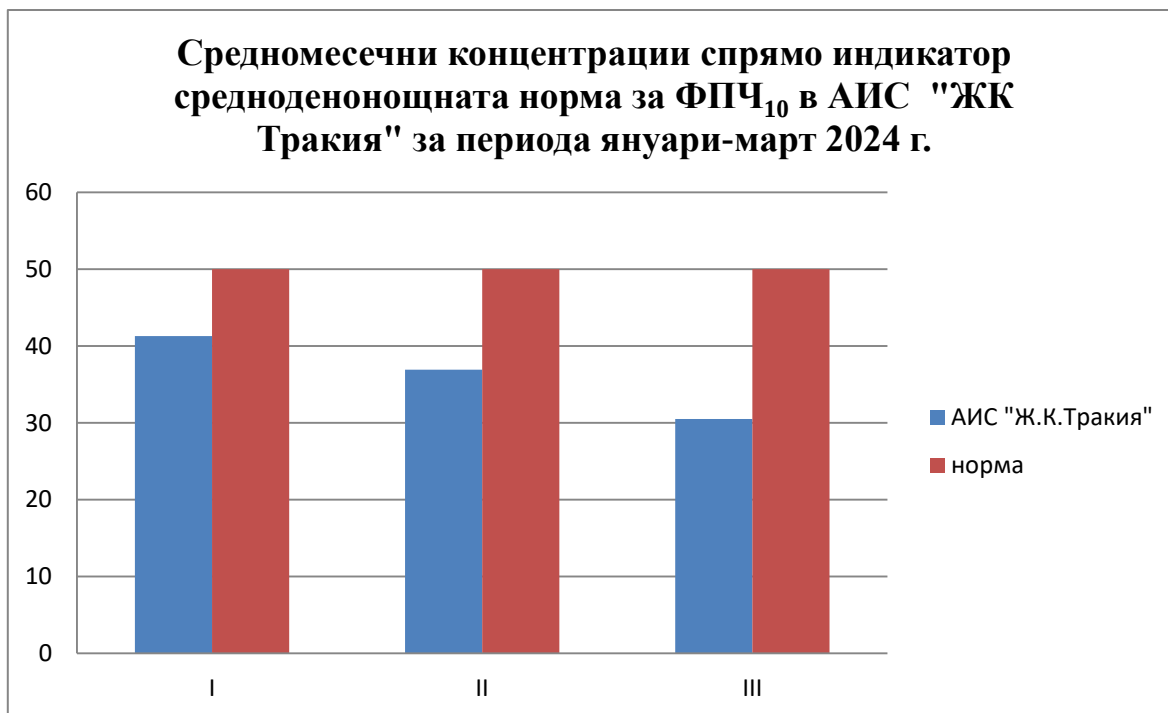
Анализът на регистрираните средноденонощни концентрации в АИС „Ж.К.Тракия“ показва още по-силно изразена сезонна зависимост на концентрациите.

За периода 01.01.2024 ÷ 31.03.2024 г. в АИС „Ж.К.Тракия“ измерената максимална средноденонощна концентрация е $87,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$ на 15.01.2024 г. Превишенията на пределна стойност на СДН са 21 бр. За разглежданото първо тримесечие максималната средномесечна концентрация е $41,3 \mu\text{g}/\text{m}^3$ за месец януари, следвана от месец февруари – $36,9 \mu\text{g}/\text{m}^3$, и месец март $30,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Разпределението на средноденонощните концентрации, в съответствие с нормата е следното:

Фигура Разпределение на средноденонощните концентрации на ФПЧ_{10} в АИС „ЖК Тракия“ спрямо индикатор средноденонощната норма за периода 01.01.2024 ÷ 31.03.2024 г.

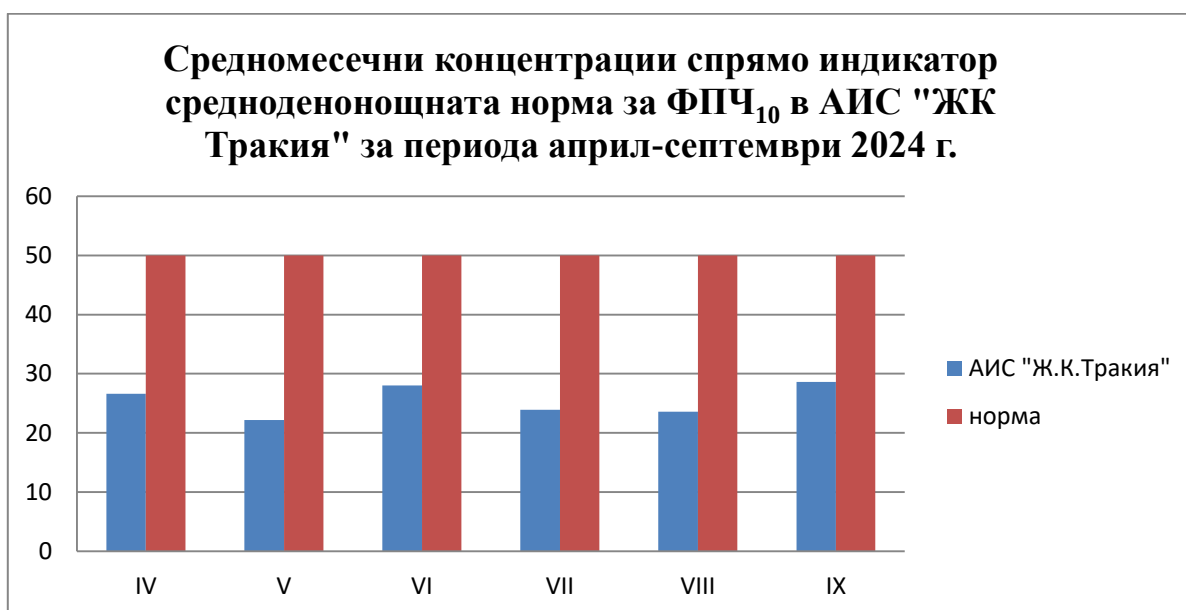

Фигура Разпределение на средномесечните концентрации на ФПЧ_{10} в АИС „ЖК Тракия“ за периода 01.01.2024 ÷ 31.03.2024 година

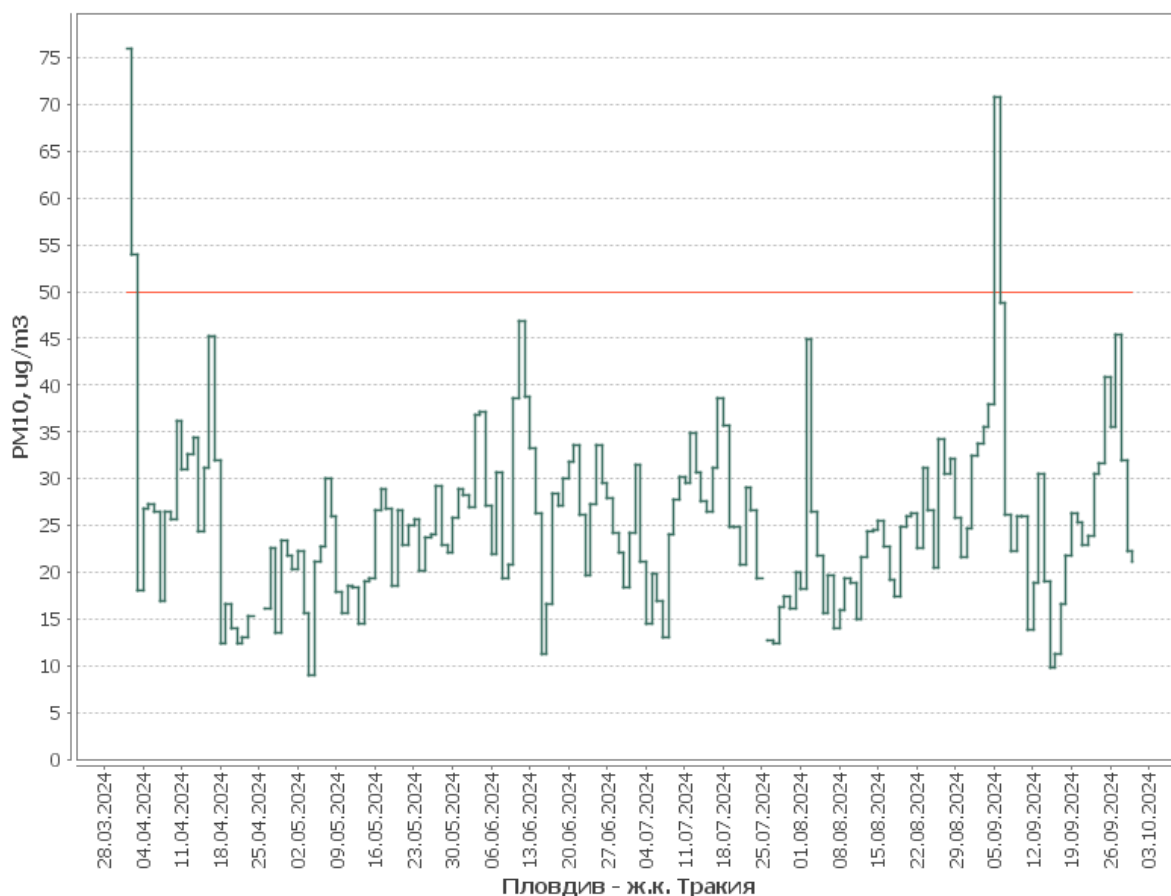

За периода 01.04.2024 ÷ 30.09.2024 г. нивата на ФПЧ₁₀ са под нормата. Регистрираните превишения на ПС на СДН за АИС „Тракия“ през разглежданото шестмесечие са 3 бр.

Фигура Разпределение на средномесечните концентрации на ФПЧ₁₀ в АИС „ЖК Тракия“ за периода 01.04.2024 ÷ 30.09.2024 г.

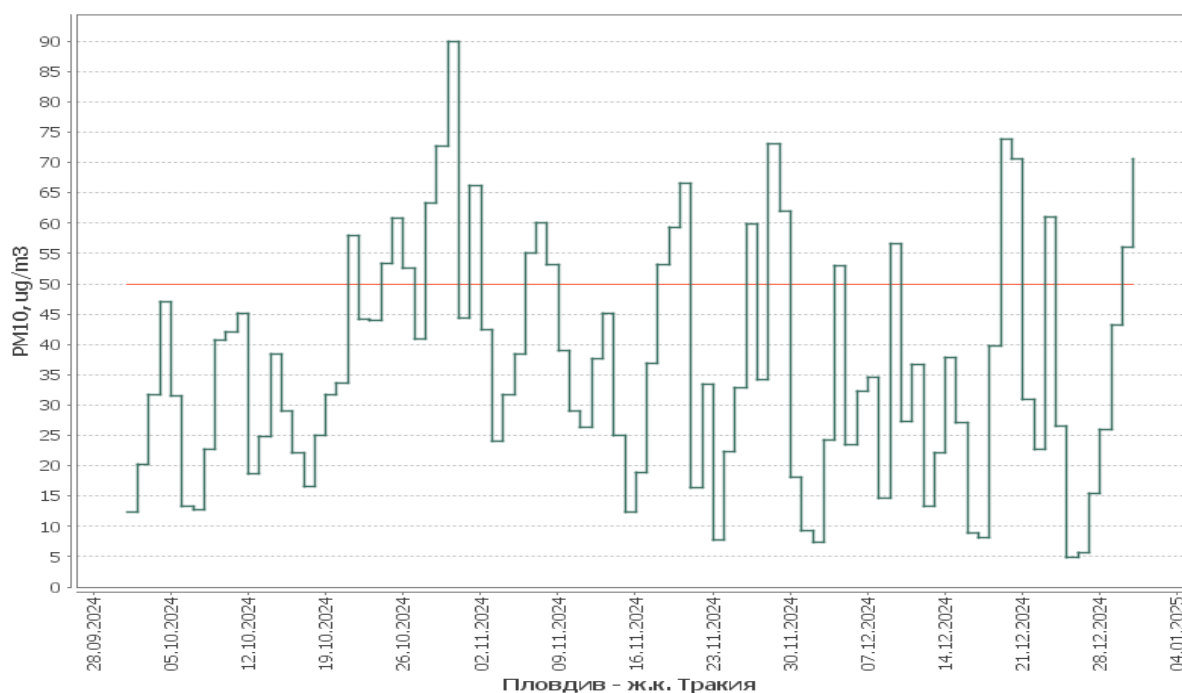

Фигура Разпределение на средноденонощните концентрации на ФПЧ₁₀ спрямо индикатор средноденонощна норма в АИС „ЖК Тракия“ за периода 01.04.2024 ÷ 30.09.2024 г.

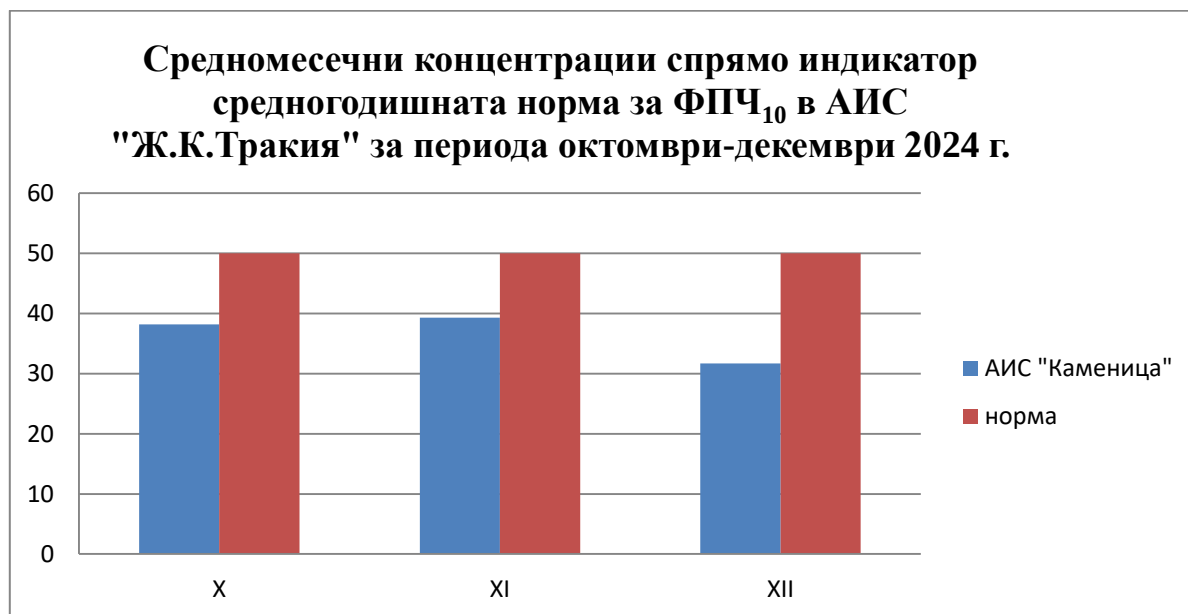
Към края на летния период започва постепенно повишаване на измерените стойности по показател ФПЧ_{10} , като с началото на зимния отоплителен сезон и периода 01.10.2024 ÷ 31.12.2024 г. се наблюдава увеличаване на броя превишения на средноденонощните концентрации – 7 бр. за месец октомври, 10 бр. за месец ноември и 7 бр. за месец декември.

Фигура Разпределение на средноденонощните концентрации на ФПЧ_{10} спрямо индикатор средноденонощна норма в АИС „ЖК Тракия“ за периода 01.10.2024÷31.12.2024 г.

За периода 01.10.2024 ÷ 31.12.2024 г. измерената максимална средноденоношна концентрация е $89,95 \mu\text{g}/\text{m}^3$, регистрирана на 30.10.2024 г. Превишенията на средноденоношната норма за периода са 24 бр. Максималната средномесечна концентрация е $51,4 \mu\text{g}/\text{m}^3$, за месец декември. Разпределението на средномесечните концентрации, отнесени към средноденоношната норма от $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ е визуализирано на графиката по - долу:

Фигура Разпределение на средномесечните концентрации на ФПЧ_{10} спрямо индикатор средноденоношната норма в АИС „ЖК Тракия“ за периода 01.10.2024÷31.12.2024 г.

Данните от двата пункта за мониторинг показват ясно изразена зависимост на превишенията от понижаването на температурата на въздуха, свързано с използването на твърди горива за отопление и наличието на специфични метеорологични условия за задържане на атмосферното замърсяване.

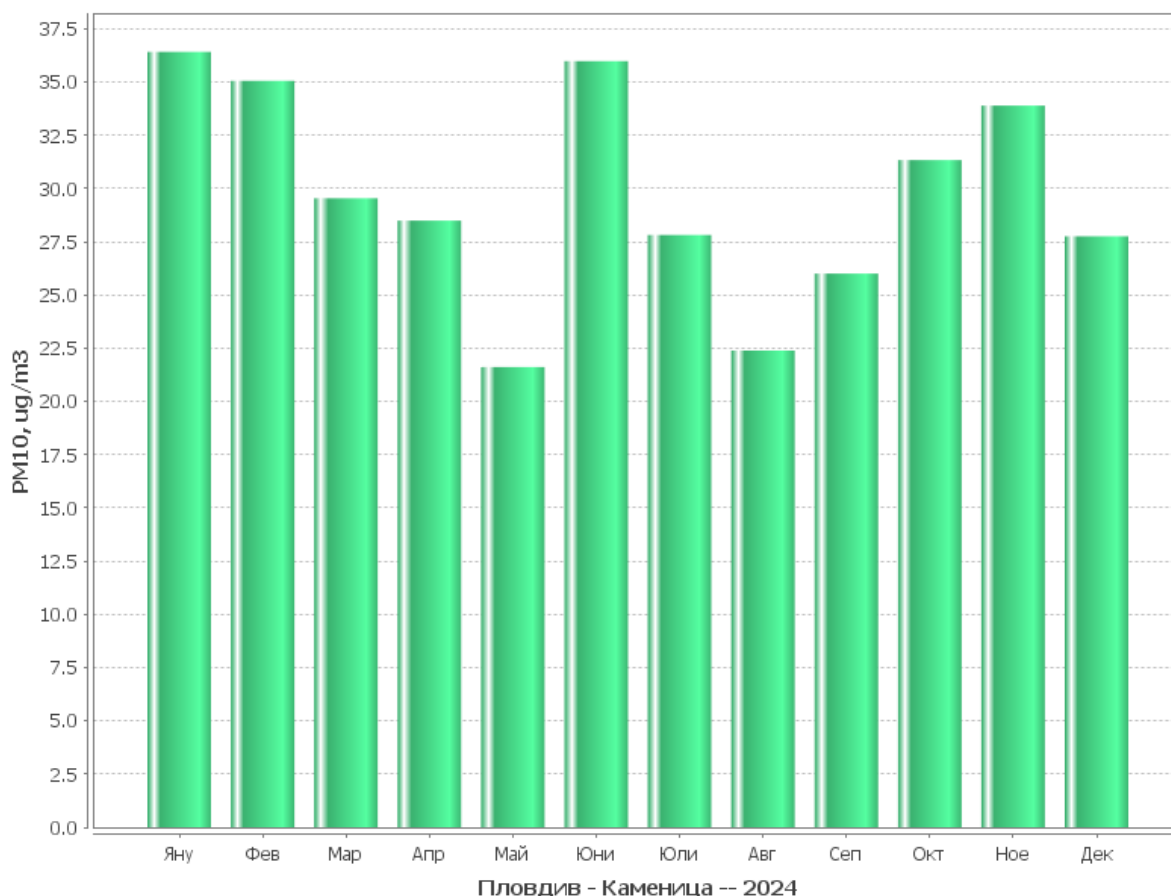
РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗМЕРВАНИЯТА НА NO_2 ЗА 2024 Г. СПРЯМО НОРМАТИВНО ОПРЕДЕЛЕНИЯ ИНДИКАТОР

АНАЛИЗ НА РЕГИСТРИРАНИТЕ СТОЙНОСТИ В АИС „КАМЕНИЦА“

Резултатите от измерванията в АИС „Каменица“ през 2024 г. показват, че **пределната стойност на средночасовата норма от $200 \mu\text{g}/\text{m}^3$ не е превишавана.**

През 2024 г. в АИС „Каменица“ **средногодишната концентрация е $17,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$, което е под нормативно определената от $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$.**

Фигура Разпределение на средномесечните концентрации на NO_2 спрямо индикатор от нормативно определената стойност от $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$ в АИС „Каменица“ за 2024 г.

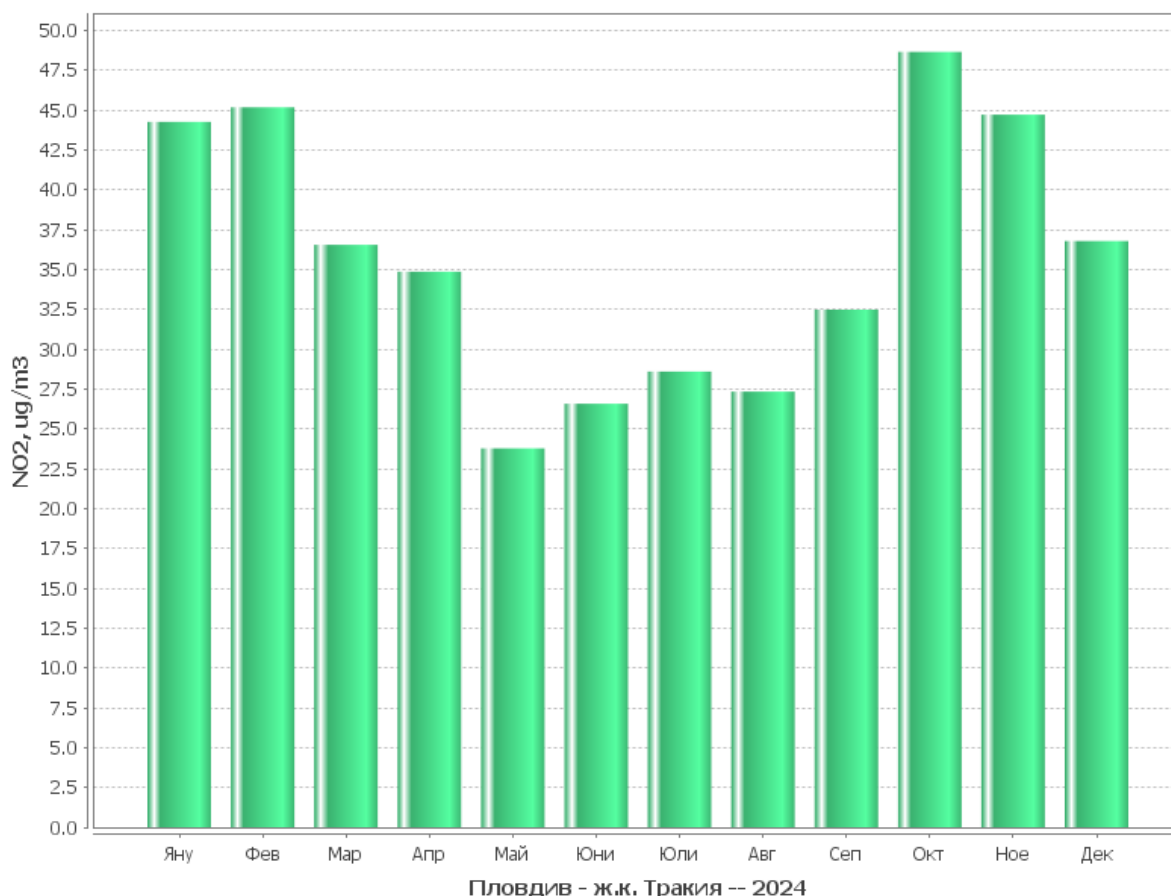

АНАЛИЗ НА РЕГИСТРИРАНИТЕ СТОЙНОСТИ В АИС „Ж.К.ТРАКИЯ“

Резултатите от измерванията в АИС „Ж.К.Тракия“ през 2024 г. показват, че **пределната стойност на средночасовата норма от 200 µg/m³ не е превишавана.**

През 2024 г. в АИС „Ж.К.Тракия“ средногодишната концентрация е 35,8 µg/m³, което е под нормативно определени от 40 µg/m³.

Фигура Разпределение на средномесечните концентрации на NO₂ спрямо индикатор от нормативно определената стойност от 40 µg/m³ в АИС „Ж.К.Тракия“ за 2024 г.

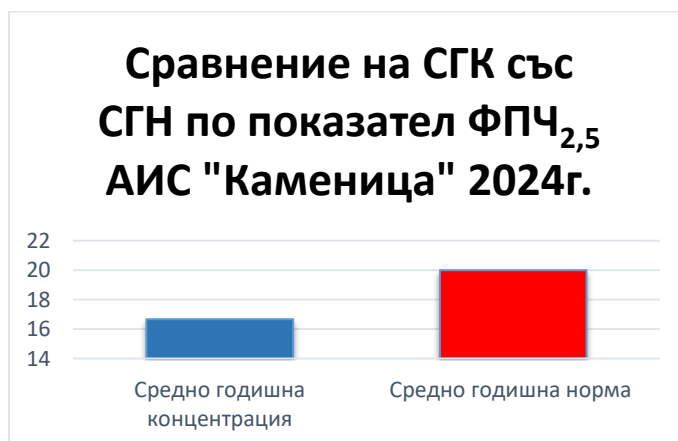

РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗМЕРВАНИЯТА НА ФПЧ_{2,5} ЗА 2024 Г. СПРЯМО НОРМАТИВНО ОПРЕДЕЛЕНИЯ ИНДИКАТОР

През 2024 г. резултати от измервания на ФПЧ_{2,5} се извършват в АИС „Каменица“. Като цяло високо ниво на ФПЧ_{2,5} през зимните месеци и много по-ниското ниво през летните месеци.

Характерът на движение на средномесечните концентрации с рязко намаляване при повишаване на средномесечните температури показва зависимостта на стойностите от използването на горива за отопление и специфичните метеорологични условия при студено време, пропорционално на ФПЧ₁₀.

Фигура Средномесечни концентрации на ФПЧ_{2,5} в АИС „Каменица“ спрямо индикатор от средно годишна норма

Средногодишната концентрация на $\text{ФПЧ}_{2.5}$ за 2024 г. е $16,67 \mu\text{g}/\text{m}^3$, което е под средногодишната норма от $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗМЕРВАНИЯТА НА ПАВ ЗА 2024 Г. СПРЯМО НОРМАТИВНО ОПРЕДЕЛЕНИЯ ИНДИКАТОР

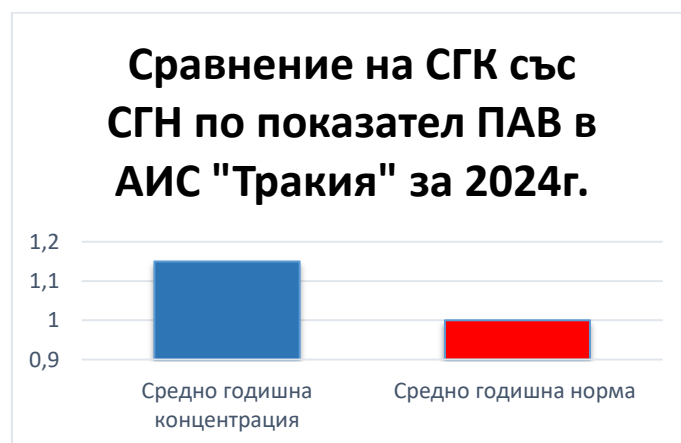
Постоянни измерванията на територията на Община Пловдив по показателя ПАВ, отчетен като $\text{Б}(\alpha)\text{П}$ започват от началото на 2009 г. в автоматичната станция „Баня Старинна“.

Към настоящия момент същите се извършват на АИС „Ж.К. Тракия“. В АИС „Каменица“ не се извършват измервания по отношение на ПАВ.

При оценката на КАВ се сравняват резултатите от измерванията със средногодишната целева норма (СГЦН) за $\text{Б}(\alpha)\text{П}$, чийто оценъчен праг е в размер на $1 \text{ ng}/\text{m}^3$. Същата се прилага от 01.01.2013 г.

Резултатите за 2024 г. са представени в следващата графика.

Фигура Средногодишната концентрация на $\text{Б}(\alpha)\text{П}$ за 2024 г. спрямо индикатор от средногодишната норма

За календарната 2024 г. наблюдаваната СГК от $1,15 \text{ ng}/\text{m}^3$

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В заключение на анализа на настоящата оценка на КАВ на територията на община Пловдив голямо влияние върху замърсяването на въздуха оказват неблагоприятните климатични условия в района - повече от 50% дни в годината с тихо време и над 75% дни в годината с протичане на инверсионни процеси, които водят и до задържане на формираните сравнително високи фонове концентрации на замърсители. Климатичните данни за района на община Пловдив показват голям брой безветрени дни (средно 208), дни с температурни инверсии (средно 294), дни със задържане на мъгла и помътняване на атмосферата (средно 255), дни без валеж (средно 265). Тези данни определят община Пловдив като район с неблагоприятни климатични условия.

Превишенията на средноденонощната норма за ФПЧ_{10} през зимни месеци са резултат най-общо от една страна от емитираните в атмосферата замърсители от изгарянето на твърди горива (въглища и дърва) за битово отопление, транспортния поток и промишлеността, а от друга страна и от неблагоприятните метеорологични условия, които увеличават влиянието на повишените емисии в атмосферата.

На тази основа може да се направи извод, че превишенията на нормите за средноденонощна и средногодишна концентрация на ФПЧ_{10} и брой превишения през годината са резултат от една страна от източниците на емисии на ФПЧ_{10} , а от друга страна от неблагоприятните климатични условия, които са налице в община Пловдив и затрудняват разсейването на замърсители.

В допълнение, съгласно указанията на Европейската комисия в съобщение СОМ(2008)403 окончателен, скорост на вятъра под 1.5 m/s се явява неблагоприятна за разсейване на атмосферните замърсители.

В графиката по-долу е визуализирана средногодишната стойност на скоростта на вятъра в АИС "Каменица" за посочения в питането период. Заключение е, че през всички години за периода 2021-2024 г. преобладаващата скорост на вятъра варира около 0.6 m/s, която е доста под посочената благоприятната среда за естественото разсейване на натрупаните замърсители.

Не на последно място при коритовидна релефна форма /какъвто е случая с гр. Пловдив/, стичащият се студен въздух заема „дъното на коритото“, измествайки над себе си по-лекия топъл въздух. Релефът влияе на дисперсията на замърсителите и чрез деформацията в полето на фоновия вятър. Коритовидните релефни форми благоприятстват блокирането на въздушните маси. Явлението е известно като стагнация. Честото повторение на явлението стагнация, в климатичен аспект, се проявява именно в ниски стойности на скоростта на вятъра и в често наличие на безветрие (вятър по-слаб от 1 m/s), допълнително условие за трудно разсейване на замърсителите в атмосферния въздух над територията на града.

На основа на данните за цялата година може да се обобщи, че се наблюдава тенденцията за намаляване на регистрирани превишения на нормите за съдържание на вредни вещества в атмосферата, като почти винаги в условия за изгаряне на твърди горива за отопление през зимния сезон съществува наличие на един или няколко неблагоприятни климатични фактори.

Същевременно разположението на община Пловдив в съседство до земеделските общини Марица и Родопи, съставени от населени места от селски тип, в състава на които има обширни селскостопански територии, оказва допълнително негативно въздействие върху замърсяването на въздуха в района.

Неподдържаните в добро състояние земеделски земи създават предпоставки за възникване на пожари, които заедно с умишленото горене на стърнища, допринасят за замърсяването на атмосферния въздух над община Пловдив в края на лятото и началото на есента.

**ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗВЪРШЕНИТЕ ДЕЙНОСТИ В ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПЛАН ЗА
ДЕЙСТВИЕ 2018-2023 Г. КЪМ „ПРОГРАМА ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА
АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ПЛОВДИВ“
ПРИЕТА С РЕШЕНИЕ № 293, ВЗЕТО С ПРОТОКОЛ № 13 ОТ 26.07.2018 Г., ПОСЛ. ИЗМ..
С РЕШЕНИЕ №344, ВЗЕТО С ПРОТОКОЛ № 21 ОТ 19. 12.2023 Г
НА ОБЩИНСКИ СЪВЕТ – ПЛОВДИВ**

I. УВОД, СЪЩНОСТ И ЦЕЛИ

Необходимостта от изпълнение на конкретните мерки, съставлящи План за действие, се обосновава не само с приноса към основните целеви индикатори, заложи в Програма за подобряване на качеството на атмосферния въздух, изпълнявайки местното и национално законодателство, а и с местните нужди за поддържане на здравословна градска среда и комфорт.

Приноса от реализацията на всяка мярка е обоснован с конкретен ясно измерими критерии, базирайки се на факти, проучвания, документи и др. и не на последно място от ефекта на въздействие. За целите на настоящия отчет се изготвя оценка на мониторинга на показателите, определени като замърсители в атмосферния въздух, чрез заповед на МОСВ. От своя страна всеки ежегоден отчет за изпълнение на Програмата за подобряване на КАВ на територията на общината се състои от две неразделни основни части:

- Оценка на КАВ за предходен период в т. ч и анализ и оценка на отчитаната приоритетна, в случая 2024 г.
- Количествен отчет на изпълнените мерки

Поставените индикатори за анализ и оценка на КАВ произлизат от поставените от националното и европейско законодателство норми по показателите, определящи качеството на въздуха. Дефиницията на индикаторите по основни замърсители в атмосферния въздух и техния анализ са съобразени с формата на отчетност на Национален доклад за състоянието и опазването на околната среда в Р България, изготвен от Изпълнителна агенция по околна среда, в част КАВ, приет на заседание на Министерския съвет на 16.09.2020 г. <http://eea.government.bg/bg/dokladi>. Поставените индикатори са цел да се проследи състоянието на атмосферния въздух на територията на града, постигнат чрез изпълнение на целенасочен комплекс от основни мерки, обобщени в ежегоден отчет.

Индикаторите са количествено измерване на постиженията от изпълнението на комплекс мерки. Те са полезен инструмент, с който се проверява ефективността и последователността на планираното, от една страна, както и осъщественият напредък към постигане на целите, които тези мерки си поставят, от друга. В етапа на изпълнение на Програмата, доброто количествено измерване като резултат и оценка, служат като основа за осъществяване на ефективен мониторинг и оценка на постиженията, прозрачност, проследимост и информираност за членовете на Общински съвет-Пловдив и заинтересовани лица. Настоящия увод/насоки, цели да допълни знанията, макар и накратко на членовете на общински съвет с основните цели на мерките, техните индикатори и видове, които се прилагат за изготвяне на ежегоден отчет. Насоките също така целят да дадат практически указания за начина на отчитане на видовете индикатори, така че процесът на мониторинг да бъде унифициран, оптимален и ефективен.

II. ВИДОВЕ ИНДИКАТОРИ

Индикаторите за изпълнение са свързани пряко с дейностите, след реализацията, на които се създава определен продукт. Измерват се във физически или парични единици и т.н. Този вид индикатори са от особена важност за Програмата, тъй като дефинират по измерим начин какво ще се постигне с реализирането на мерките. На практика на база на стойностите, отчетени по тези индикатори, се обосновава разходването на средствата.

✓ **Индикатори за резултат** са пряко свързани с основните цели на мерките. Този вид индикатори могат да бъдат както с физическо, така и с финансово изражение. Индикаторите за резултат често нямат непосредствен ефект, който може да се наблюдава. Те предоставят информация за пряко свързаните ключови дейности, поради което се разглеждат веднъж годишно.

✓ **Индикатори за въздействие**, са индикаторите на база на които се извършва оценка на качеството на атмосферния въздух т.е се проследява въздействието, последиците и подобряване на показателите спрямо нормите в качеството на въздуха. При тях не винаги ефекта е директен и е възможно да се наблюдава ефекта на натрупване. За изготвянето са използвани данни от пунктове за мониторинг (ПМ) на атмосферния въздух, разположени на територията на Община Пловдив.

III. ОТЧИТАНЕ НА ИНДИКАТОРИТЕ

✓ **Индикаторите за резултат** от реализация на мерките се отчитат с подаването на годишен отчети, в случая за календарната 2024 г. Информацията позволява да се следи напредъка в изпълнение на мерките и осигурява съвместимост между същността на реализиране на мярката и отделните дейности, които обуславят нейното изпълнение.

✓ **Индикатори за въздействие и ефект** се отчитат, разглеждайки се като натрупване и обобщено пряко влияние върху регистрираните концентрации по всеки от показателите от КАВ, определен като замърсител за Община Пловдив. Ефектът на оценка на тези индикатори представлява тази част от отчета, която изразява оценка на КАВ за предходен период в т. ч и анализ и оценка на **отчитаната**, в случая 2024 г

РЗИ Пловдив, ежегодно изготвя Доклади за ВЛИЯНИЕТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ ВЪРХУ ЗДРАВЕТО НА НАСЕЛЕНИЕТО НА „АГЛОМЕРАЦИЯ ПЛОВДИВ“, публикувани с архив на официалната интернет страница на ведомството, а именно <https://www.riokozpd.com/index/556-dokladi-vuzduh.html>

Същите се изготвят на основание изискванията на чл. 32, ал. 5 от Закона за здравето и са изготвени за цялата територия на агломерация Пловдив, включваща няколко общини, в т.ч и Община Пловдив.

Докладите приключват с препоръки, които по същина на реализация кореспондират и се изпълняват от администрацията на Община Пловдив.

Следва да се отчете също, че здравното състояние на човек се определя от множество ендегенни и екзогенни фактори. Експозицията на вредните фактори в околната, в т.ч. и атмосферно замърсяване в комбинация с работната и домашна среда води до промяна в здравното състояние на населението. Индивидуалните характеристики (възраст, пол и др.), а също така качеството на жизнената среда и др. различия, свързани със стила на живот също се явяват рискови фактори.

Община Пловдив ежегодно отчита реализацията на изпълнените мерки чрез ежегоден годишен отчет за изпълнение на „Програма за подобряване на качеството на атмосферния въздух на територията на Община Пловдив. Във връзка с изисквания от Министерството на здравеопазването администрацията на Община Пловдив ежегодно предоставя на РЗИ Пловдив отчет за изпълнени мерки, влияещи върху подобряването на атмосферния въздух, който да послужи за изготвяне на Годишен доклад за качеството на атмосферния въздух и влиянието му върху здравословното състояние на населението на агломерация Пловдив.

Отчет по изпълнени мерки от Програмата КАВ на Община Пловдив за календарната 2024 г., предстои да бъде представен пред РЗИ Пловдив.

КОЛИЧЕСТВЕН ОТЧЕТ НА ВСЯКА ОТ МЕРКИТЕ

PD Т 01 ПОЕТАПНА ПОДМЯНА НА СТАРИ И НЕЕФЕКТИВНИ ГОРИВНИ ИНСТАЛАЦИИ С НОВИ И МОДЕРНИЗИРАНИ И/ИЛИ МОНТИРАНЕ НА ФИЛТРИ КЪМ ГОРИВНИТЕ ИНСТАЛАЦИИ.

PD Т 02 ПОЕТАПНО НАМАЛЯВАНЕ НА ИЗГАРЯНЕТО НА ТВЪРДИ ГОРИВА И ЗАМЯНА НА ТВЪРДИТЕ ГОРИВА С ОТОПЛЕНИЕ НА ЕЛЕКТРИЧЕСТВО.

PD F 03 ВЪВЕЖДАНЕ НА ФИНАНСОВИ СТИМУЛИ ЗА ЗАМЯНА НА ПЕЧКИТЕ ЗА ОТОПЛЕНИЕ С ЕКО-СЕРТИФИЦИРАНИ ПЕЧКИ И ПЕЧКИ НА ПЕЛЕТИ.

Индикатор резултат: Брой включени домакинства в проекта;

Индикатор оценка на въздействие и ефект: Намалени емисии на ФПЧ10, ФПЧ2.5 и ПАВ.

PD T 06 ПОДРОБНО ПРОУЧВАНЕ ЗА АКТУАЛНО ОПРЕДЕЛЯНЕ НА БРОЯ НА ДОМАКИНСТВОТА, КОИТО СЕ ОТОПЛЯВАТ НА ДЪРВА И ВЪГЛИЩА.

Индикатор за резултат: Брой проучени домакинства;

Индикатор оценка на въздействие и ефект: Инвентаризация на използваните твърди горива за битово отопление от домакинствата кандидати.

Количествен отчет на мерките:

ДАННИ ОТ ДИРЕКЦИЯ ООС ОБЩИНА ПЛОВДИВ

На 08.05.2024 г. е сключен административен договор между Община Пловдив и УО на ПОС 2021-2027 г. Административния договор е за одобрен проект по процедура: BG16FFPR002-5.001 – За по-чист въздух!, обявена от Оперативна Програма „Околна среда“ 2021-2027, с наименование : **Мерки за подобряване качеството на атмосферния въздух в Община Пловдив, чрез намаляване на емисиите ФПЧ10 от битово отопление – фаза 2.** Максималната стойност на ресурса за проектната инициатива на Община Пловдив е определена от ГД на ОПОС в размер на 28 074 566,84 лв.

Общата цел на проекта е подобряване качеството на атмосферния въздух за територията на община Пловдив чрез намаляване на емисиите на ФПЧ₁₀ от битовото отопление като един от основните източници на замърсяване на въздуха.

Специфичната цел на проекта е да се подменят отоплителните уреди на твърдо гориво на домакинства с алтернативни видове отоплителни устройства.

Социално-икономическите цели на проекта са:

- ✓ подобряване на здравето и качеството на живот на жителите в община Пловдив в резултат от подобреното качество на въздуха
- ✓ подобряване на качеството на околната среда в община Пловдив чрез намаляване на свързаните с битовото отопление вредни емисии на ФПЧ;
- ✓ стимулиране на домакинствата да преминат към по-екологични форми на битово отопление.

Периодът за изпълнение на проекта е до 60 месеца, считано от датата на сключването на договора, но не по-късно от 31.12.2029 г.

Основните проектни дейности включват: Комуникационни кампании на местно ниво; Техническа подкрепа за набиране на заявления, обходи, вкл. подписване на договори включва изготвяне на процедури за набиране на заявления от целевата група и предприемане на необходимите стъпки за провеждане на консултации на гражданите с цел подпомагане при попълване на изискуемите документи с цел сключване на договор за подмяна на топлоуредите на твърдо гориво със собственика на жилищния обект и др поддейности; Демонтаж на съществуващи горивни инсталации на твърдо гориво; Доставка и монтаж на нови, екологосъобразни отоплителни уреди; Инсталация на фотоволтаични системи за собствено потребление; Гаранционна поддръжка на новите инсталации и системи.

До 31.03.2025 г. е обявената кампания за набиране на заявления за участие от собственици на жилищни имоти на територията на община Пловдив, които се отопляват на твърди гориво. Постъпилите до 15 февруари 2025 г. 1 300 заявления, се обработват, съобразно Насоките на УО на ПОС 2021-2027 г. Стартираха и практическите дейности, свързани с обходи на място и сключване на договори за последващ демонтаж на съоръжения на твърдо гориво подменени с монтаж на екологични съоръжения, съобразно избора на гориво на съответните кандидати.

Съгласно утвърдения от УО на ПОС проект, реализацията на проектните дейности, свързани с подмяна на стари отоплителни устройства с доставка и монтаж на нови отоплителни екоуреди, се очаква да се възползват 3 467 домакинства. Общата целева стойност за изпълнение

на ключовите индикатори, одобрена от УО на ПОС 2021-2027г., е 101,64 т/год. емисии ФПЧ10, спестени от общите емисии на територията на общината.

Изготвен е детайлен списък на допустими отоплителните устройства, покриващи възможно най-широк диапазон от технически възможности за екологично отопление от една страна, и от друга страна, предоставят възможност за отопление на различни по големина и вид жилища, вкл. за няколко жилища с локално колективно решение за отопление, а именно: Отоплителни устройства, използващи за отопление пелети; Отоплителни устройства, използващи за отопление електрическа енергия в т. ч термопомпи, фотоволтаични системи и др.

Допълнителна информация за проекта, както и подробности за условията и процедурата, могат да бъдат намерени в офис в централна поща, в дирекция „Опазване на околната среда“ към общинска администрация, както и на официалния сайт на Община Пловдив: <https://plovdivcleanair.com/>

Процедурата се явява продължение на изпълнявания проект на Община Пловдив, в качеството си на Бенефициент по Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“ /ОПОС/ чрез предоставяне на безвъзмездната финансова помощ в размер на 13 862 232,11 лв., свързан с политика по поетапно извеждане от употреба на печки и котли на твърдо гориво, които не отговарят на изискванията на регламентите за еко дизайн.

Чрез реализацията на проекта ще бъдат изпълнени мерките: PD_T_01, PD_T_02, PD_F_03, PD_T_06.

PD_T_04 УВЕЛИЧАВАНЕ НА БРОЯ НА СГРАДИТЕ И АБОНАТИТЕ ПРИСЪЕДИНЕНИ КЪМ ТЕЦ И ГАЗ.

Индикатор за резултат: Брой присъединени нови абонати към ТЕЦ и газ;

Индикатор оценка на въздействие и ефект: Намаляване на емисиите на ФПЧ10, ФПЧ2.5 и ПАВ.

Количествен отчет на мерките:

ДАННИ ОТ СИТИГАЗ БЪЛГАРИЯ ЕАД

В изпълнение на целите от офис Пловдив на „Ситигаз България“ ЕАД е отчетено:

- ✓ Ново присъединени битови клиенти -37 бр.;
- ✓ Ново присъединени ОА клиенти -5 бр.;
- ✓ Ново присъединени промишлени клиенти - 3 бр.;

ДАННИ ОТ „ЕВН БЪЛГАРИЯ ТОПЛОФИКАЦИЯ“ ЕАД

През календарната 2024 година ЕВН ТР е присъединил към топлопреносната мрежа и е стартирал снабдяване на клиенти с топлинна енергия в общо 13 сгради:

№	Адрес	Дата на присъединяване	Брой клиенти	Вид сграда
1	БУЛ. ПЕЩЕРСКО ШОСЕ 98 ВХ.Б	3.06.2024	6	Сграда етажна собственост
2	ХОТЕЛ ЛЪКИ-М	3.06.2024	1	Бизнес
3	ХОТЕЛ ЛЪКИ-М - РЕСТОРАНТ	3.06.2024	1	Бизнес
4	СПОРТЕН КОМПЛЕКС ДУНАВ	4.06.2024	1	Бюджетен
5	УЛ. АНТОН ТАЙНЕР 45	17.09.2024	46	Сграда етажна собственост

6	УЛ. АНТОН ТАЙНЕР 41	17.09.2024	36	Сграда етажна собственост
7	УЛ. ИЛАРИОН МАКАРИОПОЛСКИ 25	17.09.2024	27	Сграда етажна собственост
8	УЛ. КНЯЗ ЧЕРКАЗКИ 40	15.10.2024	33	Сграда етажна собственост
9	БТЛ ИНДЪСТРИЙЗ ЕАД	18.11.2024	1	Бизнес
10	СПОРТНА ЗАЛА КЪМ ЕГ ИВАН ВАЗОВ	19.11.2024	1	Бюджетен
11	БУЛ. ДУНАВ 68	21.11.2024	107	Сграда етажна собственост
12	ДГ ЧЕРВЕНА ШАПЧИЦА - ФИЛИАЛ	25.11.2024	1	Бюджетен
13	УЛ. РАЯ 11 ВХ.3	16.12.2024	101	Сграда етажна собственост

Мероприятия, насочени към привличане на клиенти, популяризиране на услугите на централното топлоснабдяване в град Пловдив и конкретно за приноса на централното топлоснабдяване за чистотата на въздуха в Пловдив.

- През 2024 год. над 3 100 клиента получиха консултация за енергийна ефективност в имотите си и получиха брошура „Енергийна ефективност в дома“. При общо 5 800 клиента бе извършена проверка за състоянието на измервателните уреди и отоплителни тела.
- През май и ноември 2024 г. в EVN Топлофикация се проведеха 2 срещи на Клиентски съвет - група от битови клиенти, които участват в дискусии с представители на дружеството. Инициативата Клиентски съвет е поредната инициатива за диалог и директни срещи с клиенти. Клиентите представиха своите виждания за развитието на предлаганите от EVN Топлофикация продукти и услуги, както и за подобряване на клиентската удовлетвореност. Участието в Клиентски съвет е доброволно и безвъзмездно.
- През 2024 г. дружеството за трета поредна година предложи допълнителен стимул – 20% отстъпка при заявяване на ремонтна услуга през лятото.
- Всички клиенти на компанията са получили отстъпка до 20 % от цената за извършване на ремонтна дейност по вътрешната отоплителна инсталация (ВОИ), при подаване на заявка в периода на кампанията през лятото на 2024. Осигурена е възможност за онлайн заявка за извършване на технически услуги по инсталациите в сгради.
- SMS/имейл известяване – полезни и безплатни услуги за клиентите на EVN TP
Клиентите на топлинна енергия мога да се регистрират на www.evn.bg – за безплатни SMS или имейл нотификация при издадена нова фактура и при изтичащ падеж.
- EVN Топлофикация изпраща регулярно информационни писма до клиентите. Така всички над 31 000 клиенти на дружеството получиха полезна за тях актуална информация и съвети в 11 от 12-те месеца през 2024 г.
- EVN Топлофикация с кампания за чист въздух: „Засади дърво до дома си“
Като компания със социална позиция EVN Топлофикация всяка година повдига темата за чистотата на въздуха в град Пловдив с различни кампании.
На 29 ноември 2024 г. дружеството проведе акция по засаждането на 50 млади дръвчета в район „Западен“, районът в гр. Пловдив с най-много новопостроени присъединени сгради към топлопреносната мрежа на EVN Топлофикация. Акцията цели да подчертае ползите от поддържане и засаждане на дървета в градска среда и как те влияят на качеството на въздуха. Дърветата в градска среда предоставят множество ползи, като основната е директното охлаждане чрез засенчване, също така пречистват въздуха, намаляват праховото замърсяване и разходите за охлаждане на сгради. Не на последно място, те правят градовете по-красиви и зелени и допринасят за цялостното подобряване на средата и качеството на живот. Инициативата се осъществи с подкрепата на ОП „Градини и паркове“, като заедно избрахме терена за засаждане, а дръвчетата и укрепващите колове за тях бяха осигурени изцяло от EVN. Кампанията за популяризиране на централното топлоснабдяване като екологична и чиста услуга ще продължи и през 2025 г. с дигитална комуникация.

- На 30 и 31 октомври се проведе „EVN Топлофорум“ – срещи на EVN ТР с домоуправители на топлофицирани сгради в Пловдив. Срещите се състояха с домоуправители от различни топлофицирани райони.

- Сертификати за чист въздух – отличие за тези, които ползват екологично чиста енергия. През 2024 г. EVN Топлофикация отличи два небитови клиента със сертификат за значителен принос към качеството на въздуха в града: Чайка фарма АД и военно формирование 46690 в гр. Пловдив. С използването на екологично чисто централно отопление от дружеството двата обекта допринасят за по-чист въздух в Пловдив.

РД Т 05 ПОЧИСТВАНЕ НА УЛИЧНАТА МРЕЖА С МАШИНИ, ГАРАНТИРАЩИ ВИСОКОЕФЕКТИВНО ОТНЕМАНЕ НА ПРАХА.

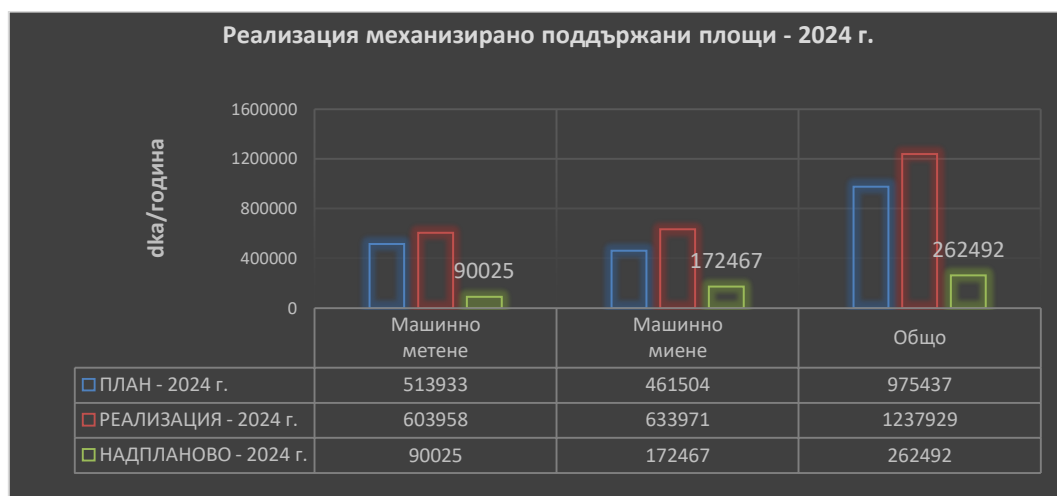
Индикатор за резултат: Механизирано поддържана площ, дка/г., % механизирано метене спрямо ръчно метене;

Индикатор оценка на въздействие и ефект: Намаляване на задържането на прах по уличната мрежа

Количествен отчет на мерките:

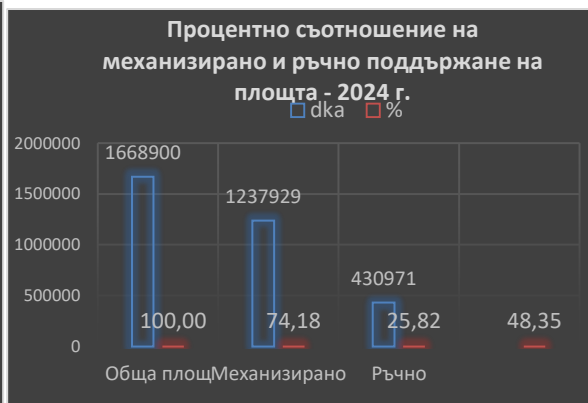
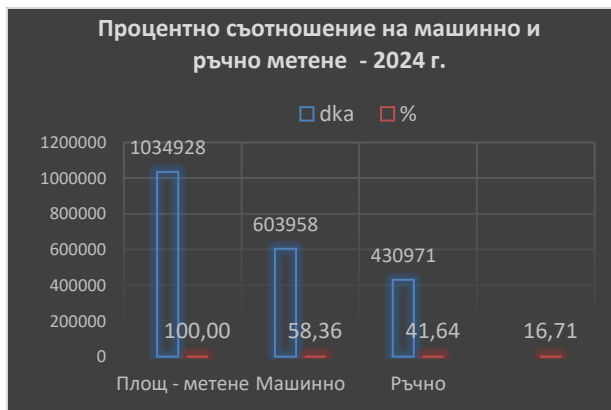
ДАННИ ОТ ОП „ЧИСТОТА“ ОБЩИНА ПЛОВДИВ

Механизираното поддържане на пътната инфраструктура включва дейностите „машинно миене“ и „машинно метене“. Обслужената обща площ по механизиран начин за периода 01.01- 31.12.2024 г., съобразно годишно планираната кратност за изпълнение и надплановото и нарастване, е 1 237 929 дка.

Съпоставено с планираната площ през 2024 г. за обслужване по механизиран начин – 975 437 дка, надплановата реализация е с 262 492 дка или 21.2 % повече.

Процентното съотношение на машинно към ръчно метене и механизирано към ръчно обслужване на площта за разглеждания период е следното:

Съотношението на машинно към ръчно метене на обслужената годишна площ, съставляваща общо 1 034 928 dka, е следното:

- 41.64 % от площта е поддържана ръчно;
- 58.36 % от площта е поддържана машинно или площите поддържани чрез дейността „машинно метене“ са с 16.71 % повече от тази с „ръчно метене“.

Площите поддържани по механизиран начин, включващи дейностите „машинно метене“ и „машинно миене“ са с 48.35 % повече от ръчно поддържаните.

Разходите, с включено ДДС за механизирано поддържаната площ в dka/година на доставчика на машиносмени, избран по реда на ЗОП от Община Пловдив, са на обща стойност 3 429 322.500 лв. и включват: 1 974 бр. м-ни на стойност 1 619 967.84 лв. за дейността „машинно метене“ и 2 260.25 м-ни на стойност 1 809 354.66 лв. за дейността „машинно миене“.

*Забележка: Данните, относно броя на машиносмените и финансовия ресурс за изпълнение на мярката са по официално предоставена справка от звено „Цени и пазарна икономика“.

РД Т 07 ОПТИМИЗИРАНЕ НА ТРАНСПОРТНАТА СХЕМА В ОБЩИНА ПЛОВДИВ.

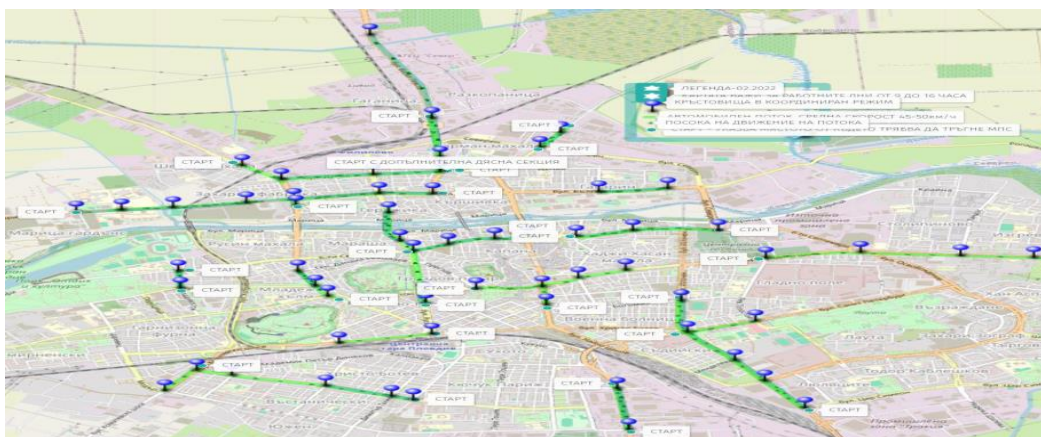
Индикатор за резултат: Брой улици/ кръстовища с оптимизирана организация. Брой светофарни уредби в ЦУТ

Индикатор оценка на въздействие и ефект: Намаляване на замърсяването с прахови частици и NO₂ от транспортните средства.

Количествен отчет на мерките:

ДАННИ ОТ ОП ОКТ ОБЩИНА ПЛОВДИВ

1. Подобряване на работата на Динамичното Адаптивно управление на бул. „Цариградско шосе“. Според натоварването от автомобили в различните направления, отчетени от детекторите по булеварда - променя дължината на цикъла, така се подобрява времето за изчакване и не се губи координираният режим.

2. Кръстовища в координационен режим 58 броя (зелена вълна):
 - В Район Северен – 20 бр.
 - В Район: Централен – 26бр.
 - В Район: Тракия – 3 бр.
 - В Район Южен – 8 бр.
 - В Район Западен – 2 бр
3. Кръстовища на МГУ (местно гъвкаво управление с трафик детектори) – 9 броя:
 - 3.5.1. бул. „Източен“ – бул. „Мария Луиза“
 - 3.5.2. бул. „В. Априлов“ – бул. „Дунав“
 - 3.5.3. бул. „Х. Ботев“ – ул. „Л. Каравелов“
 - 3.5.4. бул. „Цар Борис III Обединител“ – бул. „6-ти Септември“
 - 3.5.5. бул. „Пещерско шосе“ – бул. „В. Априлов“
 - 3.5.6. бул. „Освобождение“ – бул. „Асеновградско шосе“
 - 3.5.7. бул. „Александър Стамболийски“ – ул. „Братя Бъкстон“
 - 3.5.8. бул. „Шести Септември“ – бул. „Васил Априлов“
 - 3.5.9. бул. „Дунав“ – бул. „Васил Левски“
 - 3.5.10. бул. „Хаджи Димитър“ – ул. „Царевец“
 - 3.5.11. бул. „Победа“ – ул. „Полк. Сава Муткуров“
4. Кръстовища с обособена дясна лента и допълнителна дясна секция на светофарната уредба 12 броя:
 - 4.1. бул. „Мария Луиза“ и бул. „Източен“
 - 4.2. бул. „България“ и бул. „Васил Априлов“
 - 4.3. бул. „Шести септември“ Бул. „Васил Априлов“
 - 4.4. бул. „Васил Левски“ – бул. „Дунав“
 - 4.5. бул. „Шести Септември“ – бул. „Руски“
 - 4.6. бул. „Дунав“ – ул. „Победа“
 - 4.7. бул. „България“ – ул. „Победа“
 - 4.8. бул. „Васил Априлов“ – бул. „Дунав“
 - 4.9. бул. „Кукленско шосе“ – ул. „Индустриална“
 - 4.10. бул. „Асеновградско шосе“ – бул. „Освобождение“
 - 4.11. бул. „Цариградско шосе“ - бул. „Освобождение“
 - 4.12. бул. „Коматевско шосе“ – ул. „Модър“
5. Подобрене на пътната инфраструктура:
 - 5.1. Ново кръстовище на бул. Хаджи Димитър – ул. Модър – ул. Солунска, подобряващо транспорта между район Южен и район Западен.
 - 5.2. Ремонтирана и разширена улица „Царевец“, заедно с пробива на улица Модър допринасят за по-добрата връзка между район Западен и район Южен.
 - 5.3. Нова светофарна уредба на ул. „Даме Груев“ – ул. „Пере Тошев“ подобряваща безопасността на кръстовището.
6. С цел подобряване на трафика, операторите в Центъра за управление на трафика (ЦУТ) могат да променят режима на работа и часовия график на 83 светофарни уредби в конкретни ситуации.
7. Велосипедно движение.

Ново кръстовище на бул. Хаджи Димитър – ул. Модър – ул. Солунска с велосипедни алеи и велосипедни светофари, подобряващо велосипедният транспорт. Нова велосипедна алея на разширената улица Царевец, която е свързана с велосипедната алея на бул. „Хаджи Димитър“ и достига до Пещерско шосе, като в последствие ще се надгради до бул. „Свобода“

ДАННИ ОТ ОП „ПАРКИРАНЕ И РЕПАТРИРАНЕ“ ОБЩИНА ПЛОВДИВ

2024	Брой	Приход- лв.
МПС ползващи талон от контрольор	32 668	65 336
МПС ползващи талон	590 680	1 181 359

паркоавтомат		
МПС ползващи престой SMS	1 997 665	3 329 442
Издадени пропуски „Синя зона“	1 685	252 905
Издадени пропуски „Зелена зона“	79	11 850
Репатрирани МПС на 100 %	3 683	294 640
Репатрирани МПС на 50%	4 916	196 626

РД Т 08 ЕЖЕГОДНО ИЗГРАЖДАНЕ НА НОВА И/ИЛИ ПОДМЯНА НА СЪЩЕСТВУВАЩА ПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА, ВКЛ. РЕМОНТНИ ДЕЙНОСТИ, КАКТО И ПОДМЯНАТА НА ПАВАЖНА НАСТИЛКА С АСФАЛТОБЕТОНОВА. СРОКЪТ РАЗПИСАН В ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ Е 2018-2023

Индикатор за резултат: Квадратура на изградените или ремонтирани пътни участъци и подменени паважни настилки и тротоари.

Индикатор оценка на въздействие и ефект: Намаляване на задържането на прахови частици в дупки по уличните платна и тротоарите.

Количествен отчет на мерките:

ДАННИ ОТ ДИРЕКЦИЯ СИ ОБЩИНА ПЛОВДИВ

	Име на обекта	Дейност	Изпълните л	Изпълнена Квадратура	Стойност- през 2024г.- лв /без ДДС/
1	Обект-"Инженеринг /проектиране, строителство и упражняване на авторски надзор/ за обект "Рехабилитация на бул. "Кукленско шосе" в участъка от ул. "Даме Груев" до землищна граница на община Пловдив - Извършване на СМР- II-ри етап от строителството от ул. Скопие до землищна граница на Община Пловдив	започнато строителството	ДЗЗД "Кукленско шосе"		
1-А	Улици :			асфалтобетон- 30 818,90 м ²	1 095 164лв
1-Б	Тротоари:			от плочи 20/10/6 см – 6 908 м ²	391 372лв

2	Обект-" Реконстрекция на ул. „ Рогошко шосе “ и свързваща улица „ Рогошко шосе “ и ул. „ Марица -север “	СМР	" ИСА - 2000" ООД		
	Улици :			асфалтобетон- 15 645 м ²	263 925 лв
	Улици :				
	Тротоари:			от бет. Плочи 40/40/5 см -1 621 м ²	113 286 лв
	3-Обект: Реконструкция на ул." Царевец " в участък от бул. " Хаджи Димитър " до бул. " Свобода " - /Етап I/- гр.Пловдив	СМР	ДЗЗД " Царевец 22 "	за велоалея-асфалтобетон - 829 м ²	37 5427 лв
	Улица:			асфалтобетон – 11 461м ²	22 5427 лв
4	Обект: " Изграждане на ул. " Владая " от ос.т.102 до ос. Т.84 и връзка с бул. " Марица " "	СМР	" Парсек Груп " ООД		
	Улица:			асфалтобетон – 7 596 м ²	627 883лв
	Тротоар :			от бет. плочи 40/40/5 – 3 924м ²	152 597лв
				велосипедна алея - 681 м ²	34 894 лв
5	Обект: Ремонтни дейности и изграждане на паважни , тротоарни, алейни ,асфалтови и площадни настилки на територията на район " Централен " , район " Западен ", район	СМР	" Драгиев и КО " ООД		

	" Южен " -гр. Пловдив- ул. Стойчо Мошанов №49 - №59				
	Улица:			асфалтобетон - 1052м ²	59 134 лв
	Тротоар :			от бет. плочи 40/40/6 - 53 м ²	10 542 лв
6	Обект: Реконструкция на бул. " Хаджи Димитър " в участъка от съоръжение " Коматевски пътен възел "до ул. " Царевец " -гр. Пловдив-	СМР	ДЗЗД " Царевец 22 "		
	Улица:			положен асф. Бетон - 13832 м ²	1 125 098 лв
				светофарни уредби - 2бр.	135 017 лв
	Тротоар:			от бет. плочи 40/40/6 - 6494м ²	383 004 лв

ДАННИ ОТ РАЙОННИТЕ АДМИНИСТРАЦИИ ОБЩИНА ПЛОВДИВ

На територията на шестте административни района през 2024 г. са реализирани инфраструктурни ремонтни дейности, чрез които е постигнато подобрене във физическият аспект на градската, архитектурната и парковата среда. Информацията представя в **обобщен вид, извършените инфраструктурни и благоустройствени дейности общо в града, разпределени по райони.**

РАЙОН ЦЕНТРАЛЕН

Изкърпване на асфалтови настилки – 964,38кв.м – 38 674,64 лв;
Ремонт на тротоарни настилки – 1 072,60 кв.м – 196 632,27 лв;
Ремонт на паваж – 214,09 – 19 823,05 лв.
Обособяване на паркинг на бул. „Източен“, бул. „Шести септември“ и ул. „Райно Попович“ – 445 990,56 лв.
Бетонови блокчета – 233,45 кв.м;
Пл. „Цар Калоян“ – нови тротоарни настилки – 564,50 кв.м; паважна настилка – 14,82
Обща сума – 174 477,90лв;
ул. „Димитър Цончев“ – нови тротоарни настилки – 215,49 кв.м; паважна настилка – 47,20 кв.м Обща сума – 57 020,12 лв;
ул. „Плевен“ – преасфалтиране – 419,08 – 37 254,54 лв.

Паркинг ул. „Тракия“ – 9 285кв.м – 160 622,21 лв; тротоар- 68,52 – 30 418,96 лв;
Парк „Найчо Цанов“ – 50 кв.м – 11 116,27 лв.;

Под обект „Аварийен ВиК ремонт, рехабилитация на западно платно на бул. „Васил Априлов“ в участъка на бул. „Шести септември“ до транспортен възел на „Марица - юг“ – асфалтова настилка – 5 038,40 кв.м.; тротоарна настилка – 445,36; Общо целия обект – 5 483,76 на стойност – 1 611 458,33 лв.

РАЙОН ИЗТОЧЕН

1. Ново изградена улица „Георги Странски“ – 3 450м. кв. – 1 140 709 лв.
 2. Нови алеи между ул. „Златорог“ и ул. „Босилек“ - 380м. кв. - 40 283лв. средствата са от Община Пловдив
- Изпълнени проекти по ПУДОС - 5бр. - 41 Ом. кв. – 75 000лв. - средства от МОСВ
3. Асфалтови кръпки- положен 50 м³ асфалт – 33 600лв.

РАЙОН ЗАПАДЕН

- ☐ През 2024 г. е изпълнен обект: Реконструкция на ул. "Царевец" в участъка от бул."Хаджи Димитър" до бул."Свобода" - Етап 1, където паважна настилка е подменена с асфалт- изпълнени настилки по пътно платно с площ 11 050.00 кв. м, дължина на участъка: основно трасе – 535.00 л. м
- ☐ Изпълнени дейности по настилки по платно за движение- кръпки със студена асфалтова смес – 550 кв.м.
- ☐ При извършената реконструкция на ул. "Царевец" в участъка от бул."Хаджи Димитър" до бул."Свобода" - Етап 1 са реконструирани 4 190.0 кв. м. тротоари
- ☐ Обособени нови паркинги -2816 кв. м
- ☐ Реконструирани тротоарни настилки -1365 кв. м
- ☐ Изградени нови пешеходни зони от пътни ивици -105 кв. м.

РАЙОН СЕВЕРЕН

Временно запълнени компрометирани участъци с квадратура 19 кв.м на стойност 2 500лв по ул. „Васил Левски“, „Анри Барбюс“, „Иван Рилски“, „Победа“, „Сава Муткуров“.
305 кв.м реновирана и 25 кв.м нова тротоарна настилка на ул. „Филипово“ и ул. „Огражден“ на стойност 35 000 лв.

РАЙОН ЮЖЕН

- Паркинги - 3073 м², на стойност 601 368,88 лв.:
- ул. „Охрид“ № 2-4; ул. „Дрин“ с ул. „Борис Шивачев“; ул. „Николай Коперник“ с ул. „Лазо войвода“;
- Преасфалтиране - 777,60 м , на стойност 115 909,06 лв. с вкл.ДДС;
 - Изграждане на нови дъждоприемни шахти-12 бр., сменени капацити на дъждоприемни шахти- 11 бр.;
 - Изградени джобове - 11 бр.;
 - Направа на тротоарна настилка - 517 м , на стойност-137 450,74 лв.;
 - Направа на алеи-591 м², на стойност -77 222,16 лв.: ул. „3-ти март“№30, ул. „Македония“ № 75, ул. „Н. Карев“с бул. „Н. Вапцаров“, ул. „Кичево“62.

РАЙОН ТРАКИЯ

№	Наименование на СМР	Ед. мярка	Количество	Стойност в лв.
	Текущ ремонт кръпки по уличната мрежа на район "Тракия"	м ²	753,21	36 532,70

	Направа на тротоари от бетонови плочки при кръгово кръстовище до ЖП Гара Тракия			На обща стойност 119 689,36
1	Тротоарна настилка с вибропресовани плочи 30/30/6см	м ²	149,20	
	Направа на тротоари от сулфатоустойчив бетон до ресторант Синият кос			
2	Доставка и полагане на бетон клас С30/37 с деб. мин. 7см със сулфатоустойчив цимент с повърхностна обработка - ресан бетон	м ²	60,75	
	Направа на тротоар до хранителен хипермаркет Кауфланд дължина 65м			
3	Тротоарна настилка с вибропресовани плочи 30/30/6см	м ²	178,45	
	Направа на тротоар до хранителен хипермаркет Кауфланд пътека зад контейнери и триъгълник			
4	Тротоарна настилка с вибропресовани плочи 30/30/6см	м ²	12,60	
	Направа на тротоар до хранителен хипермаркет Кауфланд пътека триъгълник със стари плочки			
5	Разваляне и възстановяване на тротоарна настилка със стари плочи	м ²	11,15	
	Направа на скосения и корекция на плочки срещу ДКЦ IV			
6	Разваляне и възстановяване на тротоарна настилка със стари плочи	м ²	2,70	
7	Тротоарна настилка с вибропресовани плочи 30/30/6см	м ²	3,25	
	Направа на скосения и корекция на плочки до административна сграда на „Български пощи“ АД			
8	Разваляне и възстановяване на тротоарна настилка със стари плочи	м ²	17,07	
	Направа на 3 ъгъла с тротоари при до православен храм „Свето Преображение Господне“			

9	Разваляне и възстановяване на тротоарна настилка със стари плочи	м ²	5,04	
10	Тротоарна настилка с вибропресовани плочи 30/30/6см	м ²	34,20	
	Направа на тротоар до ресторант "Водолей"			
11	Разваляне и възстановяване на тротоарна настилка със стари плочи	м ²	30,65	
12	Тротоарна настилка с вибропресовани плочи 30/30/6см, сиви	м ²	66,60	
общо тротоарна настилка			571,66	
	Ремонт на паркинг от пътни ивици до бл.195			
1	Разваляне и последващо възстановяване на съществуваща настилка от пътни ивици	м ²	15,00	
№	Наименование на СМР	Ед.мярка	Количество	Стойност в лв.
	Преасфалтиране на улична мрежа	м ²		115 000,00
	Изграждане на нова улична мрежа	м ²		4 935 000,00

PD R 09 ПОДДЪРЖАНЕ НА СТРОГИ КРИТЕРИИ ЗА ЕВРОСТАНДАРТ НА ДВИГАТЕЛЯ ЗА ФИРМИТЕ ПРЕВОЗВАЧИ, ОБСЛУЖВАЩИ ОБЩЕСТВЕНИЯ ГРАДСКИ ТРАНСПОРТ И ФИРМИТЕ ИЗВЪРШВАЩИ КОМУНАЛНИ ДЕЙНОСТИ.

Индикатор за резултат: Процент транспортни средства отговарящи на актуалните екологични стандарти.

Индикатор оценка на въздействие и ефект: Намаляване на замърсяването с прахови частици и NO₂ от транспортните средства.

Количествен отчет на мерките:

ДАННИ ОТ ОП ОКТ ОБЩИНА ПЛОВДИВ

Въведени са в движение градски автобуси с екологична категория на двигателя над евро стандарт „EURO 5“. Фирмите превозвачи периодично извършват обновяване на автобусите по линиите от Общинската транспортна схема с нови, с по - висока екологична категория на двигателите на автобусите.

Екологосъобразност/брой/				Пътниковместимост/брой/			Гориво /брой/		
ЕВРО 6	EEV	Евро 5	Всичко	От 50 до 75 места	над 75 места	Всичко	дизел	газ	Всичко
150	52	93	295	193	102	295	263	32	295

Извършен е периодичен контрол за изключване двигателите на автобусите на последните спирки, съгласно чл.22 ал.8 от Наредба №2 на Община Пловдив за организацията

и безопасността на движението и дисциплината на водачите на МПС и пешеходците на територията на Община Пловдив.

Обслужването на линиите от Общинската транспортна схема се извършва с автобуси, които отговарят на изискванията за техническа изправност, посочени в чл.147, ал.1 от Закона за движение по пътищата.

ДАННИ ОТ ОП ЧИСТОТА ОБЩИНА ПЛОВДИВ

През 2022-2023 г. са доставени 15 бр. автомобили с екологична норма EURO 6 по проект на Община Пловдив, с което процента на обновяване на автопарка **към момента достига 70.24%.**

Извършено е разглеждане на състоянието на техниката според екологичната норма по вид. Най-висок е процента на екологична норма EURO 4, 5 и 6 за техниката интензивно участваща в производствения процес: лекотоварна, метална, миячна, сметосъбираща техника и челен товарач.

През 2024 г. с Решение на Общински съвет – Пловдив се предоставят средства в размер на 477 400 лв. за закупуване на техника по зимно поддържане – 3 бр., определени със Закона за държавния бюджет на РБ, като „трансфер за местни дейности за зимно поддържане и снегочистване на общински пътища“. Предвидено е техниката да е с година на производство, отговарящо на екологична норма EURO 6, с което процента на нискоемисионната техника ще нарасне.

В края на 2022 и началото на 2023 г. от Община Пловдив са предоставени 15 бр. автомобили за изпълнение на дейностите на стойност 3 131 286 лв. с ДДС, финансирани чрез дългосрочен финансов дълг на Община Пловдив.

През 2024 г. с Решение на Общински съвет – Пловдив се предоставят средства в размер на 477 400 лв. за закупуване на техника по зимно поддържане – 3 бр.

РД Т 10 КОНТРОЛ НА ВЪРХУ ЕМИСИИТЕ ОТ ПРОМИШЛЕНИТЕ ИНСТАЛАЦИИ.

Индикатор за резултат: Брой извършени измервания на емисиите от промишлени предприятия. Индикатор оценка на въздействие и ефект: Ограничаване на замърсяването на въздуха от промишлените инсталации

Количествен отчет на мерките:

Регистърът на обектите, подлежащи на контрол от страна на РИОСВ – Пловдив се актуализира своевременно. Контролираните обекти, са включени в регистъра за 2024г.

Обектите, са с извършена проверка, определена съгласно нормативните изисквания и указания на МОСВ, приоритетите на РИОСВ - Пловдив за контролната дейност, както и във връзка с направена системна оценка на риска по отношение на въздействието на контролираните обекти върху околната среда, вкл. за територията на Община Пловдив. Подробна информация е налична на интернет страницата на РИОСВ Пловдив: https://plovdiv.riosv.com/main.php?module=info&object=info&action=view&inf_id=39:

Класифицирането е извършено съгласно указанията на МОСВ за изготвяне на годишния план за 2024 г. и приетите вътрешни правила за оценка на риска.

Информация за извършени проверки за 2024 г., както и в архив за предходни години са обобщени и налични в Доклади за състоянието на околната среда на официалната интернет страница на ведомството: <https://plovdiv.riosv.com/main.php>
Предстои да бъде публикуван и Доклад за 2024г.

РД Т 11 ПОДДЪРЖАНЕ ОГРАНИЧАВАНЕ НА ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ИНЕРТНИ МАТЕРИАЛИ И ЗАМЯНАТА ИМ С ХИМИЧЕСКИ ЗАМЕСТИТЕЛИ ПРИ ЗИМНОТО ПОДДЪРЖАНЕ НА УЛИЧНАТА МРЕЖА

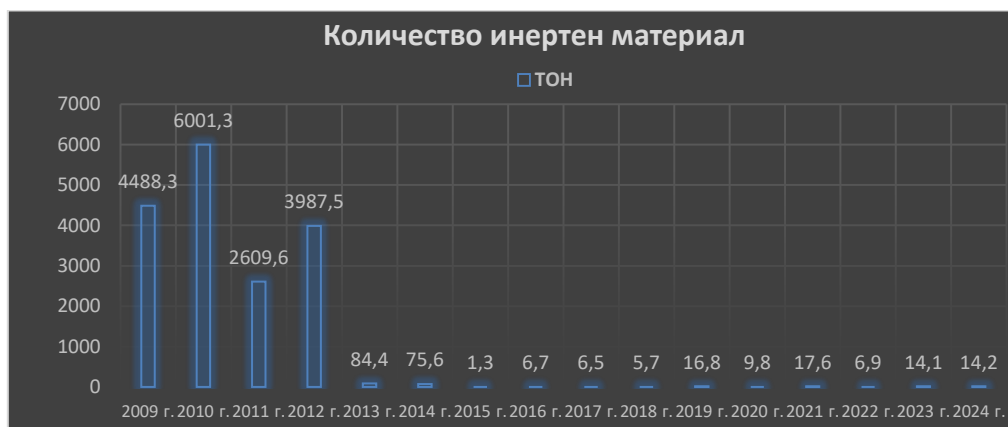
Индикатор за резултат: Количество по видове на използваните материали за зимно поддържане на уличната мрежа.

Индикатор оценка на въздействие и ефект: Намаляване на замърсяването на въздуха, чрез намаляване на вторичния унос на прах.

Количествен отчет на мерките:

ДАННИ ОТ ОП „ЧИСТОТА” ОБЩИНА ПЛОВДИВ

Използвани материали през зимен период за поддържане на уличната мрежа по количество и вид са: Химически заместители - NaCl – 118.755 т; CaCl₂ – 8.000 т; Инертен материал - SiO₂ – 14.185 т; Общо: 140.940 тона.

През зимен сезон на 2024 г. третирането е извършено с 89.94 % химически заместители и 10.06 % инертни материали. Инертните материали, участващи в смес с химически вещества, се поставят в полиетиленови чували в участъци с голям човекопоток и използват при необходимост.

Уличната мрежа през 2024 г. е поддържана изцяло с химически заместители – 100% NaCl и CaCl₂, общо 120.800 тона /без количествата в PVC чували – общо 20.14 тона/.

Средствата използваните на материалите за зимно поддържане на уличната мрежа са на стойност:

- общо количество материали – 23 342.45 лв. с ДДС;
- химически заместители – 23189.25 лв. с ДДС;
- инертни материали – 153.20 лв. с ДДС.

РД Т 12 ЗАТРЕВЯВАНЕ НА КОМПРОМЕТИРАНИ ЗЕЛЕНИ ПЛОЩИ ПРЕД-НАЗНАЧЕНИ ЗА ОЗЕЛЕНЯВАНЕ И ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОДДРЪЖКАТА ИМ.

Индикатор за резултат: Размер на озеленените пространства.

Индикатор оценка на въздействие и ефект: Намаляване на замърсяването на въздуха

Количествен отчет на мерките:

През 2024 година Община Пловдив подготви и подаде проектно предложение по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG16FFPR002-5.003 „Зелени мерки в градска среда“ по приоритет 5 „Въздух“ на Програма „Околна среда“ 2021 – 2027 г. Максималният размер на безвъзмездната финансова помощ за проекта е 10 755 155,69 лева с вкл. ДДС. Основна цел на инвестиционното предложение е намаляването на емисиите на ФПЧ10, причинени от вторично разпрашаване - един от ключовите фактори за замърсяването на въздуха в урбанизираните райони. Реализирането на зелените мерки ще доведе до значително намаляване на тези емисии и ще създаде по-чиста и здравословна околна среда с акцент върху т.нар. „кални петна“ в междублоковите пространства и по протежението на натоварени транспортни артерии. В тази връзка, пред проекта са поставени следните специфични цели и задачи, насочени към постигане на очакваните резултати от неговата реализация, а именно - подобряване на КАВ в Община Пловдив, респ. - чрез намаляване на вторичното разпрашаване и замърсяването на атмосферния въздух, засягащи население от 325 485 души (НСИ/31.12.2023г.)

- Изграждане/надграждане на 31, 77 ха зелена инфраструктура на територията на Община Пловдив, разпределени както следва: р-ни "Южен" - 14 бр., "Западен" - 6 бр., "Северен" - 6 бр., "Източен" - 12 бр., "Тракия" - 8 бр.,

- Изграждане на поливни системи на терените, за които има риск от засушаване;

- Подобряване КАВ в Пловдив и условията за живот на местното население;

Комплексното изпълнение на предвидените в проекта мерки, ведно с постигане на заложените цели и резултати, ще допринесе за реализиране не само на поетите от страната ни ангажименти на национално и европейско ниво, но и до трайното подобряване управлението на качеството на въздуха.

Т. Облагородяване и социализиране на крайречните зони на река Марица. Почистване на коритото на реката и стартиране на стъпки за неговото облагородяване:

През 2024 е сключен и изпълнен договор Договор за обществена поръчка № 24 ДГ-198/18.03.2024 г. с предмет "Предприемане на спешни, неотложни и предаварийни работи с цел превенция на риска от наводнения чрез почистване на коритото на р. Марица". Дейностите по почистване бяха съобразени напълно не само с Указанията за природосъобразни и щадящи околната среда методи, технологии и средства за почистване на речните легла на МОСВ, но и с препоръките на междуправителствена комисия по смисъла на чл. 140, ал.4, т.1 от Закона за водите, сформирани със Заповед №24 ОА-779/05.04.24 г. на кмета на Община Пловдив.

При почистването на речното корито от дървесна и храстова растителност, основен осигуряване проводимостта на реката бе и запазването на естествените местообитания, съществуващи на територията на реката, в границите на урбанизираната територия на гр. Пловдив.

Затревяване и презатревяване на компрометирани площи

ДАННИ ОТ ОП „ГРАДИНИ И ПАРКОВЕ” ОБЩИНА ПЛОВДИВ

Район	Мярка - dka	Ед.цена - лв.	Стойност - лв
Централен	15,25	1221.9	18 633,978
Южен	12	1221.9	14 662,80
Северен	0	0	0
Източен	3,5	1221.9	4 276,65
Западен	4,10	1221.9	5 009,97
Тракия	0	0	0
Общо:	34,85	1221.9	42 583,368

Забележка: Цената на dka е осреднена предвид начина на обработка на почвата, часова ставка и закупуване на тревна смеска.

- **Засаждане на декоративна растителност по райони**

Район	Храсти – бр.	Дървета – бр.	Цветя – бр.
Централен	13 589	503	308 367
Източен	1 980	264	1 938
Южен	1 763	112	54 530
Западен	3 124	205	100 623
Северен	1 246	51	97 887
Тракия	2 345	367	47 782
Общо:	24 047	1 502	611 127

Забележка: Залесителната акция е по булеварди, междублокови пространства, градини и паркове. Посадъчен материал - собствено производство.

Администрацията на район Западен съвместно със СТАДА България и с партньорството на TimeSHeroes и Фондация ЕкоОбщност по алеята в района на Братската могила се засадиха 30 фиданки – чинар, ясен и явор.

- EVN Топлофикация организираха залесителна акция в район „Западен“ и с подкрепата на ОП „Градини и паркове“ и районната администрация се засадиха 50 фиданки (20 бр. чинар, 16 бр. полски ясен, 6 бр. червена слива, 3 бр. веймутов бор, 2 бр. черен бор, 2 бр. кипарис лейланд, 1 бр. магнолия). С инициативата се продължава насочването на вниманието към ползите от дърветата в градска среда и как те влияят положително на нивата на чистота на въздуха и климатичните промени, но също така и на микроклимата в горещите летни дни.

PD R 13 ВЪВЕЖДАНЕ НА ОГРАНИЧЕНИЕ ЗА УПОТРЕБАТА НА ОПРЕДЕЛЕНИ ГОРИВА ЗА ОТОПЛЕНИЕ

Индикатор за резултат: Брой въведени ограничения

Индикатор оценка на въздействие и ефект: Намаляване замърсяването на въздуха

Количествен отчет на мерките:

Във връзка с изпълнение на мярка има въведено ограничение на база на Решение № 357, взето с Протокол № 18 от 23.11.2021г. на Общински съвет Пловдив за териториалния обхват за прилагане на Наредба № 6 от 7 октомври 2019 година за изискванията и контрола върху дървесината, която се използва за битово отопление, а именно: цялата територия на Община Пловдив.

С настъпване на отоплителен сезон 2024-2025 г. с писмо с изх. № 24 ИС- 389 /2/06.11.2024 г. районните администрации са информирани за предприемане на мерки за информиране на населението на територията на Община Пловдив във връзка с изпълнение на Решение № 357, взето с Протокол № 18 от 23.11.2021г. на Общински съвет Пловдив, както и за предоставяне на информация на публични табла за изискванията върху дървесината, която се използва за битово отопление на територията на Община Пловдив, съгласно прилагане на Наредба № 6 от 7 октомври 2019 година за изискванията и контрола върху дървесината, която се използва за битово отопление. В съответствието с нормативните изисквания населението на Община Пловдив е информирано за необходимостта при покупка на дървесина от търговци да съблюдава за маркировка/декларация за съответствие с изискванията на наредбата за всяка партида, както и указания за правилното ѝ съхранение.

Информация е предоставена чрез:

- Информационни табла на районни администрации;
- Официален сайт на Община Пловдив - <https://www.plovdiv.bg/item/ecology/air/sustainable-policies-air-quality/requirements-and-control-timber/>;
- На инф. табло с в сградата на район Тракия, Vто ДКЦ, български пощи ЕАД и др.

В разгара на отоплителния сезон с писмо, с изх. 24 ИС-389-06.11.2024 г. Община

Пловдив напосми за необходимостта от предприемане на мерки и действия, както по превенция с цел недопускане на изгаряне на отпадъци, както в бита, автосервиси, така и на открито, което създава предпоставки за тяхното горене, така и за заселен контрол на строителни обекти, в изпълнение на Наредба за опазване на околната среда на територията на Община Пловдив, изм. и доп. с Решение № 211, взето с Протокол № 10, от 26.05.2022 г.

PD_R 14 ВЪВЕЖДАНЕ НА МЕХАНИЗЪМ ЗА ГОДИШНО ОТЧИТАНЕ НА ВИДА НА СРЕДСТВАТА ЗА БИТОВО ОТОПЛЕНИЕ.

Индикатор за резултат: Отчетен брой домакинства, използващи твърди горива за битово отопление.

Индикатор оценка на въздействие и ефект: Инвентаризация на използваните горива за отопление.

Количествен отчет на мярката:

PD_T 15 КОНТРОЛ ЗА НЕДОПУСКАНЕ НА ИЗГАРЯНЕТО НА ОТПАДЪЦИ

Индикатор за резултат: Брой извършени проверки.

Индикатор оценка на въздействие и ефект: Намаляване на замърсяването на въздуха

Количествен отчет на мярката:

ДАННИ ОТ ПЛОВДИВСКИ ОБЩИНСКИ ИНСПЕКТОРАТ

За изпълнение на мерките по програмата, инспекторите на Пловдивски общински инспекторат упражняват контрол съобразно своите правомощия върху физически и юридически лица, извършващи дейности, имащи отношение към качеството на атмосферния въздух на територията на гр. Пловдив.

Освен по конкретни сигнали и жалби, ежедневно се проверяват обекти, в които се извършват строителни и изкопни работи, събаряне на сгради и др. Регулярно се проверяват кв. „Столипиново“, района около ул. „Напредък“ и коритото на р. Марица, където най-често е констатирано нерегламентирано горене на различни отпадъци и материали. При констатиране на нарушения, спрямо установените извършители, се предприемат съответните административно наказателни мерки, съгласно нормативната уредба.

За отчетния период, във връзка с реализацията на териториална мярка PD_t_15 „Контрол за недопускане на изгарянето на отпадъци“ са извършени 410 проверки на открито и закрито с 2 бр. АУАН.

Инспекторите на Пловдивски общински инспекторат упражняват контрол съобразно своите правомощия върху физически и юридически лица, извършващи дейности, имащи отношение към качеството на атмосферния въздух на територията на гр. Пловдив.

В допълнение се извършват проверки съгласно разпоредбите на „Закон за управление на отпадъците“ за нерегламентирано третиране и изгаряне на отпадъците в кв. „Столипиново“, района около ул. „Напредък“, ул. „Еледжик“, зад „УМБАЛ“ Пловдив, зад Пътна полиция, до Компостиращата инсталация в район „Северен“ и коритото на р. Марица, където най-често са констатирани нарушенията за горене на гуми, електрически кабели, полиетиленови, пластмасови, текстилни изделия и други.

На основание чл.19, ал.3, т.15, чл.112, ал.1, т.5, вр.чл.112, ал.1, т.1 от Закона за управление на отпадъците (ЗУО) и чл.15, ал.2, вр.чл.15, ал.1, т.3 и т.5 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС). 6 заповеди с номера: 24 ОА-3335/04.12.2024 г. за район Южен, 24 ОА-3336/04.12.2024 г. за район Северен, 24 ОА-3338/04.12.2024 г. за район Западен, 24 ОА-3340/04.12.2024 г. за район Тракия, 24 ОА-3342/04.12.2024 г. за район Източен и 24 ОА-3344/04.12.2024 г. за район Централен.

Във връзка с чл. 44, ал. 2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация (ЗМСМА), чл. 15, ал. 1 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС), чл. 6, б.

А и чл. 7 от Правилник на ОБС Пловдив за организацията и дейността на Пловдивски общински инспекторат към Община Пловдив, във връзка с чл. 19, ал. 2, т.1, ал. 3, ал. 4, ал. 5, чл. 29 от Закона за чистотата на атмосферния въздух (ЗЧАВ), Кмета на Община Пловдив издава Заповед № 25 ОА-402/31.01.2025 г. чрез която възлага на директора на Пловдивски общински инспекторат да организира и осъществява контрол, с оглед осигуряване качество на атмосферния въздух, включващ:

- ☐ Паленето на огън на уличните платна, дворни места, включително и земеделски земи, тротоарите, озеленените площи, пред жилищните блокове и междублоковите пространства;
- ☐ Горенето на автомобилни гуми, електрически кабели, полиетиленови, пластмасови, текстилни изделия, на отпадъци, листа, смоли, отработени масла, отпадъчни нефтопродукти, селскостопански и др. отпадъци – на открито, и в котли и печки за отопление в закрити помещения или за технологични нужди.

Контролът по споменатото по-горе се осъществява с приоритет на територията на район „Източен“ и район „Северен“.

При изпълнение на задълженията си инспекторите от ПОИ осъществяват превантивен, текущ и последващ контрол по спазване разпоредбите на съществуващата нормативна база, съставят Констативни протоколи /КП/, актове за установяване на извършено административно нарушение/АУАН/, дават писмени предписания и следят за изпълнението им.

Не на последно място, дирекция „Опазване на околната среда“ редовно напомня структурите на Общинска администрация за осъществяване на стриктен и ефективен контрол, свързан с изпълнението на Наредбата за ООС, приета от Общински съвет Пловдив, изм. и доп. с Решение № 211, взето с Протокол № 10 от 26.05.2022 г.

В тази връзка е писмо с изх. № 25 Р-3/09.01.2025 г., касаещо приоритизиране на извънредни проверки и контрол върху локализиране на източници на нерегламентирани емисии от битови източници, изгаряне на непозволенни материали, запалване на нерегламентирани сметища на открито, предотвратяване на изхвърляне на материали и отпадъци, проверки на места за продажба на дървесина за отопление, строителни обекти и др. източници на замърсяване с прахови частици.

За територията на район Източен, от администрацията на района са извършени 36 проверки.

Информация от р-н Централен

За територията на район Централен, от администрацията на района са извършени 31 бр. проверки от район по жалби и сигнали в т.ч. и касаещи сигнали за миризми и замърсен кав.

За територията на район Северен се извършват регулярни проверки от служители на района, както и съвместни с ПОИ, ОП Чистота, 3то РУ Пловдив, и ОП „Общинска полиция“ - превантивни и за пожари. Извършени проверки по: ул. Напредък, С/у и зад сградата на КАТ, зад МБАЛ „Пловдив“, ул. Рогошко шосе преди бивш разсадник, ул. Васил Левски, с/у МБАЛ Ив. Рилски и ул. Еледжик. На собствениците на имоти се изпращат предписания за почистването им.

От ресор Обществен ред и сигурност, Община Пловдив за месец ноември относно контрол върху незаконно изхвърляне на отпадъци има създаден ред за патрулиране в т.ч и през нощта.

РД Т 16 КОНТРОЛ НА СТРОИТЕЛНИТЕ ДЕЙНОСТИ И ЕМИСИИТЕ ОТ СТРОИТЕЛНИТЕ ПЛОЩАДКИ.

Индикатор за резултат: Брой извършени проверки

Индикатор оценка на въздействие и ефект: Ограничаване на замърсяването на въздуха от строителните дейности.

Количествен отчет на мярката:

ДАННИ ОТ ПЛОВДИВСКИ ОБЩИНСКИ ИНСПЕКТОРАТ

Освен по конкретни сигнали и жалби, регулярно се проверяват обекти при извършване на СМР и/или премахване на строежи, както се осъществява контрол за регламентирано третиране на строителни отпадъци на мястото на образуване – ПУСО/План за управление на

строителните отпадъци;/ за замърсяване на уличните платна и на пространствата извън обектовото изграждане; за опазване чистотата на въздуха, чрез оросяване, овлажняване или използване на съоръжения със смукателни системи; за превозването на строителни материали, отпадъци или насипни товари с превозни средства, покрити с платнища или добре уплътнени каросерии; за предвидени в проекта-част ПБЗ места и техника за измиване и почистване на излизащите от обектите МПС.

За опазване на околната среда и чистотата на атмосферния въздух на територията на Община Пловдив, всички проверки на строителни фирми и физически лица, извършващи строително-монтажни дейности са извършени съгласно необходимия регламент от Заповед №ОА-1854/09.07.2021 г. на Кмета на Община Пловдив.

Във връзка с изпълнение на мярката от ПОИ са извършени 802 бр. проверки с общо 52 констативни протокола и 22 АУАН. При необходимост в проверките са съдействали и районните администрации.

За територията на район Източен, от администрацията на района са извършени 4 проверки.

РД Т 17 КОНТРОЛ НА ПАРКИРАНЕТО В ЗЕЛЕНИТЕ ПЛОЩИ В МЕЖДУБЛОКОВИТЕ ПРОСТРАНСТВА.

Индикатор за резултат: Брой констатирани нарушения.

Индикатор оценка на въздействие и ефект: Намаляване на вторичния унос на прах.

Количествен отчет на мярката:

ДАННИ ОТ СЕКТОР ОБЩИНСКА ПОЛИЦИЯ

За периода на 2024 г. са наложени и констатирани 1 150 нарушения, свързани с паркиране на МПС в зелени площи.

РД I 18 ПОДДЪРЖАНЕ НА АКТУАЛНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА КАВ НА ИНТЕРНЕТ-СТРАНИЦАТА НА ОБЩИНА ПЛОВДИВ И РИОСВ- ПЛОВДИВ.

Индикатор за резултат: Актуална информация на интернет-страницата на Община Пловдив и РИОСВ- Пловдив

Индикатор оценка на въздействие и ефект: Висока степен на публичност на актуалната информация за КАВ в Община Пловдив.

Количествен отчет на мярката:

С цел прозрачност и информираност на гражданите и гостите на гр. Пловдив, предоставяме информация за проследяване и проверка на качеството на въздуха в Община Пловдив. От различни ведомства на национално, регионално и местно ниво има **осигурен непрекъснат онлайн достъп до информация за показателите, които отчитат автоматичните измервателни станции.** За проследяване на онлайн информация за състоянието на атмосферния въздух на територията на Община Пловдив, ето някои от източниците:

Ежедневен бюлетин за качеството на въздуха, поддържан от Община Пловдив – <http://ecomonitoring.plovdiv.bg/plovdiv/> както и чрез информационно табло, разположено от общинската администрация в централна градска част.

Община Пловдив в реално време информира населението за състоянието на атмосферния въздух, чрез изградена междуведомствена Система за мониторинг на атмосферния въздух на територията на община Пловдив и WEB базиран информационен портал за мониторинг на околна среда, в частност по компонент въздух, <http://ecomonitoring.plovdiv.bg/plovdiv/>

Приложението е изградено въз основа на измервателни резултати по показатели във въздуха от пунктовете за непрекъснат мониторинг за качеството на атмосферния въздух на територията на общината, https://www.plovdiv.bg/item/ecology/eco_bulletin/

Същото е публично достъпно и предоставя неограничен достъп информация в реално време на всеки час. Информационния портал за качество на атмосферния въздух е достъпен официалната страница на община Пловдив в раздел Околна среда/Мониторинг на околната среда, както и специално създадената страница за екомониторинг, а именно: http://ecomonitoring.plovdiv.bg/plovdiv/air_quality.jsp

Освен това с цел прозрачност и информираност на населението и заинтересованата общественост Община Пловдив чрез съответните интернет препратки, предоставя информация в реално време за състоянието на качеството на атмосферния въздух на територията на Р. България чрез изградената Система за информиране на населението за качеството на атмосферния въздух и по - специално Публичен регистър на автоматични измервателни станции за мониторинг на качеството на атмосферния въздух на територията на страната. Същите са налични на официалната интернет страница на Община Пловдив в раздел Околна среда, Мониторинг на околната среда, Ежедневен бюлетин за качеството на атмосферния въздух в страната, в реално време.

Не на последно място на обществеността се предоставя информация за качеството на въздуха в Пловдив, и чрез Европейския индекс за качество на въздуха, който се формира на база на концентрациите на няколко основни показателя, определящи КАВ. Концентрациите на показателите са на база на мониторинга в реално време, организиран чрез НСМОС, докладван от ИАОС към МОСВ, <https://www.eea.europa.eu/themes/air/air-quality-index>

Освен това на официалната интернет страница на Община Пловдив в раздел Околна среда има препоръки за гражданите с цел информиране, а именно **„КАК ДА ДЕЙСТВАТ ПРИ: ВИСОКИ ТЕМПЕРАТУРИ/ПРЕВИШЕНИЕ НА АЛАРМЕНИ ПРАГОВЕ/СТРОИТЕЛНО РЕМОНТНИ ДЕЙНОСТИ,** <https://www.plovdiv.bg/3/>

Съгласно чл. 4, ал. 1 Алармените прагове са определени в Приложение № 2 на Наредба № 12 от 15 юли 2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух, като в ал. 2 е установено че „При превишаване на алармените прагове по ал. 1 в даден район компетентните органи съгласно чл. 19 ЗЧАВ предприемат необходимите мерки за своевременно предоставяне на засегнатото население на съответната информация съгласно Раздел IV на Приложение № 16“ на същата Наредба.

При уведомяване на населението при превишаване на алармени прагове мерките, които следва да се предприемат са утвърдени от Министерството на околната среда и водите чрез „Инструкция за информиране на населението при превишаване на установените алармени прагове и показатели“. В тези случаи РИОСВ - Пловдив изпраща на съответните ведомства, организации в т. ч. и Община Пловдив, както и средства за масово осведомяване, утвърдена чрез Инструкцията информация. Същите се съдържат на официалната страница на Община Пловдив.

- Ежедневен бюлетин за качеството на въздуха, поддържан на официалната интернет страница на Община Пловдив – www.plovdiv.bg / КАЧЕСТВО НА АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ
- Система за информиране на населението за качеството на атмосферния въздух в реално време, публично достъпна на интернет страницата на ИАОС, представляваща база данни за пунктовете в цялата страна, за всички показатели, за всеки ден от годината – <https://eea.government.bg/kav/>
- Ежедневен бюлетин за качеството на атмосферния въздух в страната, публично достъпен на интернет страниците на МОСВ и ИАОС – <https://www.moew.government.bg/bg/presentur/byuletini-na-mosv/vuzduh/>
- Ежедневен бюлетин за качеството на атмосферния въздух в обхвата на РИОСВ – Пловдив, публикува се на сайта на РИОСВ – Пловдив – https://plovdiv.riosv.com/main.php?module=info&object=info&action=view&inf_id=28
- Измерени концентрации на прахови частици в обхвата на РИОСВ – Пловдив, публикуват се на сайта на РИОСВ – Пловдив https://plovdiv.riosv.com/main.php?module=info&object=info&action=view&inf_id=30
- Доклади за състоянието на въздуха, публикуват се на сайта на РИОСВ – Пловдив – https://plovdiv.riosv.com/main.php?module=info&object=info&action=view&inf_id=29

- Регионални годишни доклади за състоянието на околната среда (включващи и подробна информация по компонент „атмосферен въздух“), публикува се на сайта на РИОСВ – Пловдив
https://plovdiv.riosv.com/main.php?module=info&object=info&action=view&inf_id=344

Ежедневно се информира населението за състоянието на атмосферния въздух, чрез изградена междуведомствена Система за мониторинг и моделиране на атмосферния въздух на територията на Община Пловдив. Чрез нея се предоставя информация на населението относно състоянието на атмосферния въздух за предходния ден, както и реални метеорологични параметри на територията на Община Пловдив, оповестени чрез електронното табло /част от системата/, ситуирано на площад „Ст. Стамболов” № 1, пред сградата на общинска администрация.

През 2024 г. продължава да бъде осигурен обществен достъп на данни от измервания в реално време за КАВ, предоставени безвъзмездно от гражданска инициатива – Airbg.info. Информацията за състоянието на КАВ се предоставя от 2020 г. в резултата от членове на общински съвет Пловдив и след създадена организация от съответните структури към администрацията на община Пловдив на 29.12.2020 г. на официалната интернет страница на община Пловдив. Предвид важността на темата и проявената гражданска инициативност, както и в подкрепа на диалогичността и открития обществен интерес, относно прозрачност, взаимност и споделеност на действия, свързани с качество на атмосферния въздух на територията на града, на страницата на община Пловдив достъпа е осигурен чрез раздел „Околна среда“/„Екобулетин“, под меню „Гражданска инициатива“.

Поддържа се и информация за атмосферното замърсяване и за най-малките. На сайта за мониторинг на околната среда, а именно с меню „За най-малките...“
<http://ecomonitoring.plovdiv.bg/plovdiv/page.jsp?id=150>

PD I 19 РЕАЛИЗАЦИЯТА НА МЕРКИ ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ В ЖИЛИЩНИТЕ СГРАДИ В СЪОТВЕТСТВИЕ С НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ.

Индикатор за резултат: Брой изпълнени проекти за повишаване на енергийната ефективност в жилищните сгради.

Индикатор оценка на въздействие и ефект: Намаляване на замърсяването на атмосферния въздух.

ДАННИ ОТ ДИРЕКЦИЯ „СТРОИТЕЛСТВО И ИНВЕСТИЦИИ“

Количествен отчет на мярката:

Наименование обект	Проект	Програма	РЗП	Изпълнени енергоспестяващи мерки	Очаквани спестени емисии CO2 тона/год
„Многофамилна жилищна сграда с адрес: гр. Пловдив, ул. „Иван Стефанов Гешев“ №30, район „Западен“	Подобряване на енергийната ефективност на многофамилни жилищни сгради в град Пловдив -1 етап	Оперативна програма „Региони в растеж” 2014-2020”	4708м ²	1. Подмяна на дограма 2. Полагане на топлоизолация по външни стени и под 3. Полагане на топлоизолация по покрив 4. Подмяна на ел. осветление в общи части 5. Осигуряване на	173,5
Многофамилна жилищна сграда с адрес: гр. Пловдив, бул. „България“ №196, район „Северен“	Подобряване на енергийната ефективност на многофамилни жилищни сгради в град Пловдив -1 етап	Оперативна програма „Региони в растеж” 2014-2020”	4416 м ²	1. Подмяна на дограма 2. Полагане на топлоизолация по външни стени и под 3. Полагане на топлоизолация по покрив 4. Подмяна на ел. осветление в общи части 5. Осигуряване на	246,22

Многофамилна жилищна сграда с адрес: гр. Пловдив, бул. „България“ №45-47, район „Северен“	Подобряване на енергийната ефективност на многофамилни жилищни сгради в град Пловдив -1 етап	Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020”	3511,14 м ²	1. Подмяна на дограма 2. Полагане на топлоизолация по външни стени и под 3. Полагане на топлоизолация по покрив 4. Подмяна на ел. осветление в общи части 5. Осигуряване на	112,11
Многофамилна жилищна сграда с адрес: гр. Пловдив, бул. „Васил Априлов“ № 83- 91, район "Централен"	Подобряване на енергийната ефективност на многофамилни жилищни сгради в град Пловдив -1 етап	Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020”	6542,63 м ²	1. Подмяна на дограма 2. Полагане на топлоизолация по външни стени и под 3. Полагане на топлоизолация по покрив 4. Осигуряване на	183,43
„Многофамилна жилищна сграда с адрес: гр. Пловдив, ул. „Жеравна“ № 1 -3, район „Източен“	Подобряване на енергийната ефективност на многофамилни жилищни сгради в град Пловдив -1 етап	Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020”	2631 м ²	1. Подмяна на дограма 2. Полагане на топлоизолация по външни стени и под 3. Полагане на топлоизолация по покрив 4. Подмяна на ел. осветление в общи части 5. Осигуряване на	79,22

Следва да се има предвид към настоящия момент мярката е към Процедура „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на жилищния сграден фонд - Етап I“ към инвестиция „Енергийна ефективност в сграден фонд“, финансирана по Националната програма за възстановяване и устойчивост към МРРБ.

За територията на район-Южен – 8 бр. сгради. Район Западен има одобрен един проект за подобряване на енергийната ефективност на съществуващи многофамилни жилищни сгради по процедура Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на жилищния сграден фонд -етап I на ПБУ. Проекта е за енергийно обновяване на жилищния сграден фонд на етажната собственост, находяща се в гр. Пловдив, район „Западен“, ул. „Хвойна“ №1-19. Реализацията се очаква да стартира средата на 2025 г.

РД Т 20 СПАЗВАНЕ НА ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ ПРИ ВЪВЕЖДАНЕ В ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА НОВИ СГРАДИ.

Индикатор за резултат: Брой въведени в експлоатация нови сгради

Индикатор оценка на въздействие и ефект: Намаляване на замърсяването на атмосферния въздух.

Количествен отчет на мярката:

ДАННИ ОТ ДИРЕКЦИЯ УПК ОБЩИНА ПЛОВДИВ

Мерките за енергийна ефективност в сградите са комплекс от рентабилни дейности, позволяващи ефективно използване на енергията. В една сграда, която не е достатъчно добре изолирана, топлината се губи през покрива и фасадата, което води до по-големи нужди за отопление през зимата и охлаждане през лятото. През календарната 2024 г. са въведени в експлоатация 54 (петдесет и четири) бр. нови сгради на територията на града.

През календарната 2024 г. са въведени в експлоатация 22 бр. нови сгради за район Централен
За район Западен въведените в експлоатация нови сгради са 31 броя за периода 01.01.2024 год. – 31.12.2024 год.

РД Т 21 ИЗГРАЖДАНЕ И ПОДДЪРЖАНЕ НА ВЕЛОАЛЕИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ГР. ПЛОВДИВ.

Индикатор за резултат: Обща дължина на поддържаните велоалеи в Община Пловдив

Индикатор оценка на въздействие и ефект: Намаляване на замърсяването с прахови частици и NO₂ от транспортните средства.

Количествен отчет на мярката:

ДАННИ ОТ ОП ОКТ ОБЩИНА ПЛОВДИВ

Ново кръстовище на бул. Хаджи Димитър – ул. Модър – ул. Солунска с велосипедни алеи и велосипедни светофари, подобряващо велосипедният транспорт. Нова велосипедна алея на разширената улица Царевец, която е свързана с велосипедната алея на бул. „Хаджи Димитър“ и достига до Пещерско шосе, като в следствие ще се надгради до бул. „Свобода“. При извършената реконструкция на ул. "Царевец" в участъка от бул."Хаджи Димитър" до бул. "Свобода" - Етап 1 са реализирани 415,00 кв. м. велоалеи

PD I 22 НАСЪРЧАВАНЕ НА ИЗПОЛЗВАНЕТО НА АВТОМОБИЛИ С НИСКИ И НУЛЕВИ ЕМИСИИ, ЧРЕЗ ПРОВЕЖДАНЕ НА ПЕРИОДИЧНИ ИНФОРМАЦИОННИ КАМПАНИИ.

Индикатор за резултат: Брой проведени информационни кампании.

Индикатор оценка на въздействие и ефект: Намаляване на замърсяването с прахови частици и NO₂ от транспортните средства.

Количествен отчет на мярката:

ДАННИ ОТ ДИРЕКЦИЯ „МЕСТНИ ДАΝЪЦИ И ТАКСИ“

РЕГИСТРИРАНИ/ДЕКЛАРИРАНИ ЕЛЕКТРИЧЕСКИ ПРЕВОЗНИ СРЕДСТВА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ПЛОВДИВ ПРЕЗ 2024 Г.	
ВИД ПРЕВОЗНО СРЕДСТВО	БРОЙ
ЛЕК АВТОМОБИЛ	318
МОТОПЕД ДО 50 КУБ.	29
МОТОЦИКЛЕТ	4
ТОВАРЕН АВТОМОБИЛ ДО 3,5 Т	8
ТРИКОЛЕСНО ПС	1
ЧЕТИРИКОЛЕСНО ПС	12
ОБЩО:	372

От предоставената справка, при направено сравнение с 2023 г., става ясно че през календарната 2024 г. има регистрирани 138 бр. повече електрически превозни средства на територията на Община Пловдив.

PD T 23 ИЗГРАЖДАНЕ НА ИНФРАСТРУКТУРА ЗА ЗАРЕЖДАНЕ И ПОДДРЪЖКА НА ЕЛЕКТРОМОБИЛИ, С ИНДИКАТОР БРОЙ ДЕЙСТВАЩИ ЗАРЯДНИ СТАНЦИИ.

Индикатор за резултат: Брой действащи зарядни станции.

Индикатор оценка на въздействие и ефект: Намаляване на замърсяването с прахови частици и NO₂ от транспортните средства.

Количествен отчет на мярката:

През 2024 г. в Дирекция „Устройство на територията“ не са одобрени схеми и са издадени разрешения за поставяне на зарядни станции за зареждане на електромобили на фирма „електро разпределение -Юг“ ЕАД.

PD T 24 КОНТРОЛ ПО СПАЗВАНЕ НА ИЗИСКВАНИЯ ЗА ЗАДЪЛЖИТЕЛНО ПОКРИВАНЕ НА ТЕЖКОТОВАРНИТЕ КАМИОНИ ПРИ ТРАНСПОРТИРАНЕ НА НАСИПНИ ТОВАРИ.

Индикатор за резултат: Брой извършени проверки.

Индикатор оценка на въздействие и ефект: Намаляване на разпрашаването от транспорта на насипни товари

Количествен отчет на мярката:

ДАННИ ОТ ПЛОВДИВСКИ ОБЩИНСКИ ИНСПЕКТОРАТ, ОБЩИНСКА ПОЛИЦИЯ

За периода на 2024 г. са извършени 699 проверки с констатирани 167 нарушения.

PD I 25 ПРОВЕЖДАНЕ НА ИНФОРМАЦИОННИ МЕРОПРИЯТИЯ ЗА РАЗЯСНЯВАНЕ НА НАСЕЛЕНИЕТО НА:

- Изискванията за подобряването на енергийната ефективност в сградите и домакинствата;
- Вредните ефекти върху околната среда и човешкото здраве от използването на твърди горива;
- Съществуващи европейски и национални изисквания за качество на атмосферния въздух.

Индикатор за резултат: Брой участници в мероприятията и проведени мероприятия.

Индикатор оценка на въздействие и ефект: Намаляване на емисиите от изгарянето на твърди горива за битово отопление.

Количествен отчет на мярката:

ДАННИ ОТ ДИРЕКЦИЯ ООС, РАЙОННИ АДМИНИСТРАЦИИ ОБЩИНА ПЛОВДИВ

Във връзка с повишаване на информираността на обществото относно дейности свързани с опазване чистотата на атмосферния въздух през 2024 г, Община Пловдив има над 90 бр. публикации на официалната си интернет страница, касаещи, както информиране на населението, така и по отношение на част от предприети мерки за опазване на атмосферния въздух от структурите на Община Пловдив.

Снимка: **08.04.2024 г. Кметът на Пловдив Костадин Димитров даде старт на Велосезон**

<https://www.plovdiv.bg/%d0%ba%d0%bc%d0%b5%d1%82%d1%8a%d1%82%d0%bd%d0%b0%d0%bf%d0%bb%d0%be%d0%b2%d0%b4%d0%b8%d0%b2%d0%ba%d0%be%d1%81%d1%82%d0%b0%d0%b4%d0%b8%d0%bd%d0%b4%d0%b8%d0%bc%d0%b8%d1%82%d1%80%d0%be%d0%b2-%d0%b4/>

С подкрепата на екипите и от районните администрации целенасочено и последователно се работи за екологичното образование и възпитание като важна част от цялостното формиране на съвременния човек.

Снимка: 23.04.2024 г. Ученици от НУ „П. Р. Славейков“ научиха как разделно да събират отпадъци

<https://www.plovdiv.bg/%d1%83%d1%87%d0%b5%d0%bd%d0%b8%d1%86%d0%b8%d0%be%d1%82%d0%bd%d1%83%d0%bf%d1%80%d1%81%d0%bb%d0%b0%d0%b2%d0%b5%d0%b9%d0%ba%d0%be%d0%b2%d0%bd%d0%b0%d1%83%d1%87%d0%b8%d1%85%d0%b0/>

Снимка: 06.06.2024 г. Ученици от СУ „Любен Каравелов“ отбелязаха Световния ден на околната среда

<https://www.plovdiv.bg/%d1%83%d1%87%d0%b5%d0%bd%d0%b8%d1%86%d0%b8%d0%be%d1%82%d1%81%d1%83%d0%bb%d1%8e%d0%b1%d0%b5%d0%bd%d0%ba%d0%b0%d1%80%d0%b0%d0%b2%d0%b5%d0%bb%d0%be%d0%b2-%d0%be%d1%82%d0%b1%d0%b5/>

През май месец 2024 г. над 300 участници взеха участие в събитието “С колело на запад” организирано от район „Западен” и „Декатлон България” с послание за по чист въздух, изграждане на повече велоалеи в Пловдив и намаляване на автомобилния трафик.

PD_R_26 РАЗРАБОТВАНЕ НА МЕТОДИКА ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА ЗОНА С НИСКИ ЕМИСИИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ПЛОВДИВ.

Индикатор за резултат: Разработена методика.

Индикатор оценка на въздействие и ефект: Намаляване на замърсяването на атмосферния въздух.

Количествен отчет на мярката:

ДАННИ ОТ ДИРЕКЦИЯ ООС ОБЩИНА ПЛОВДИВ

Във връзка с изпълнението на мярка PD_R_26 „Разработване на методика за въвеждане на зона с ниски емисии на територията на Община Пловдив“ с индикатор за изпълнение „Разработена методика.“ е изготвено Предложение и последвало Решение № 432, взето с Протокол № 18 от 13.10.2022г. на членовете на Общински съвет Пловдив, свързано с приемане на Методика за въвеждане на ЗНЕ на територията на Община Пловдив. По отношение на обезпечаване на дейности от разработката, е необходимо финансиране по ОПОС 2021-2027г. В тази връзка се очакват насоки за кандидатстване от УО на ОПОС /писмо № 24 МН-535/28.08.2024 г./ Очакват се утвърдени Насоки за кандидатстване от УО на ПОС 2021-2027 г.

PD_R_27 РАЗРАБОТВАНЕ НА ПРЕПОРЪЧИТЕЛЕН СПИСЪК С ОТОПЛИТЕЛНИ УРЕДИ, ОТГОВАРЯЩИ НА ДЕЙСТВАЩИТЕ ЕС СТАНДАРТИ.

Индикатор за резултат: Разработени списъци

Индикатор оценка на въздействие и ефект: Намаляване на замърсяването на атмосферния въздух

Количествен отчет на мярката:

Списъка с отоплителни устройства, на които следва да отговорят съоръженията за отопление е съгласно утвърдените със Заповед № РД-ОП-118 от 05.12.2018г. от Ръководителя на Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г. /ОПОС/ ” НАСОКИ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ КЪМ ПРОЦЕДУРА № BG 16M1OP002-5.003 „МЕРКИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ“ по приоритетна ос 5 „Подобряване качеството на атмосферния въздух” на Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.” - www.eufunds.bg , и по специално Приложение № 8, свързано със „Специфични технически параметри, на които следва да отговарят заменените отоплителни устройства, използващи като гориво дървесна биомаса (вкл. пелети), изкопаемо твърдо гориво,

електричество или газообразно гориво,, както и „ИЗИСКВАНИЯ КЪМ СТАЦИОНАРНИ ОТОПЛИТЕЛНИ УСТРОЙСТВА НА ТВЪРДО ГОРИВО“.

PD R 28 ВЪВЕЖДАНЕ НА ОГРАНИЧЕНИЯ ЗА ДВИЖЕНИЕТО НА ЛИЧНИ АВТОМОБИЛИ В ЦГЧ ПРИ НЕБЛАГОПРИЯТНИ МЕТЕОРОЛОГИЧНИ УСЛОВИЯ И ЗАВИШЕНА КОНЦЕНТРАЦИЯ НА ФПЧ₁₀ ИЛИ NO₂.

Индикатор за резултат: Брой дни с въведено ограничение.

Индикатор оценка на въздействие и ефект: Намаляване на превишенията на нормите за съдържание на вредни вещества в атмосферния въздух.

Количествен отчет на мярката:

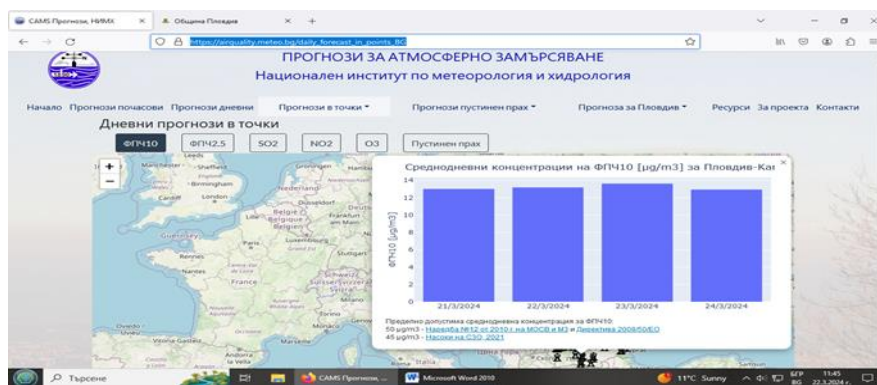
Община Пловдив участва в иновативен проект „Използване на сателитна информация за качеството на атмосферния въздух в градска среда в България” (Satellite information downscaled to urban air quality in Bulgaria – SIDUAQ), изпълняван от Националният Институт по Метеорология и Хидрология и Института по Космически Изследвания и Технологии – БАН от една страна и Европейската Космическа Агенция от друга. С участието на Община Пловдив, като пилотна община се осъвремени дейността на „Местна система за управление на качеството на атмосферния въздух“, която функционира на територията на общината от 2004 г. Чрез реализацията на проекта се създаде версия на Местната система, която ще осигурява по-прецизни резултати и ще притежава редица допълнителни възможности в т.ч. и прогноза на КАВ при неблагоприятни метеорологични условия. Към момента се коментират детайли по възможностите на ползване на подобренията в т. ч и визуализации и прогнози от системата с основния изпълнител в проекта и автор, отговарящ за развитието и дейността на системата в Община Пловдив от страна на НИМХ. Във връзка с напредъка на проектната инициатива на 12.11.2024 г. се проведе уебинар на тема „Качество на атмосферния въздух - прогнози и продукти с използване на данни от CAMS“. Уебинарът е организиран от Националния институт по метеорология и хидрология в рамките на проект CAMS2_72BG_NIMH. Целта му е да запознае аудиторията с някои от начините, по които услугата за мониторинг на атмосферата на програмата Коперник (CAMS) може да бъде използвана за прогноза на качеството на въздуха (КВ), за изготвяне на политики и доклади за оценка на КВ и други дейности, които са от значение за устойчивото развитие и вземането на информирани решения в полза на обществото.

Основни акценти на уебинара: Преглед на услугите за мониторинг на атмосферата по програма "Коперник" (CAMS); Прогнози и продукти за България, изготвени по проект CAMS2_72BG_NIMH; Приложения за изготвяне на политики и подпомагане на вземането на научнообосновани решения от държавните и местни органи с мандат по КВ; Възможности за използване на данни и инструменти за анализ

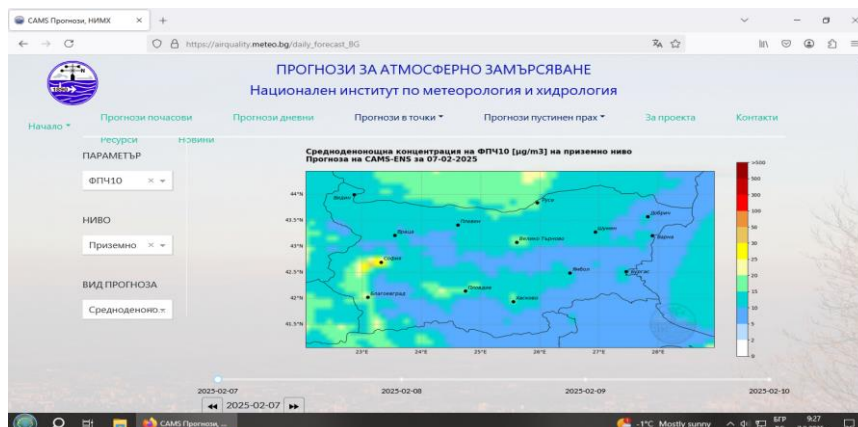
За да се използват резултатите от проекта е необходимо надграждане на Местната система в т. ч и допълнително финансиране. Към момента Община Пловдив не разполага с необходимия финансов ресурс.

Частична налична информация на официалната интернет страница на Община Пловдив:

- https://airquality.meteo.bg/hourly_forecast_Plo

- https://airquality.meteo.bg/daily_forecast_BG

PD R 29 ВЪВЕЖДАНЕ НА СТИМУЛИ ЗА ИЗПОЛЗВАНЕ НА ПО-МАЛКО АВТОМОБИЛЕН ТРАНСПОРТ НА МАЛКИ РАЗСТОЯНИЯ ЗА СМЕТКА НА ПРИДВИЖВАНЕ С ОБЩЕСТВЕН ТРАНСПОРТ ИЛИ ВЕЛОСИПЕД.

Индикатор за резултат: Брой въведени стимули.

Индикатор оценка на въздействие и ефект: Намаляване на замърсяването с прахови частици и NO₂ от транспортните средства.

Количествен отчет на мярката:

И през 2024 г. продължава сътрудничеството в изграждането на публична система за споделено използване на индивидуални електрически превозни средства на територията на Община Пловдив. С реализацията на мярката се цели и постига развитие на системи за чиста и споделена мобилност, които са от ключово значение на територията на град Пловдив, по-специално във връзка с подобряване на качеството на градската мобилност на къси разстояния; подобряване на достъпността до наличните публични места; разширяването на зоните с достъп до обществен транспорт; **намаляване на емисиите на CO₂ и други вредни вещества в атмосферния въздух; осигуряване на услуги за обществена мобилност за по-голяма част от обществото; пълноценно използване на изградената велосипедна инфраструктура.**

PD R 30 СПАЗВАНЕ НА ИЗИСКВАНИЯ КЪМ СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПУСКАНИТЕ НА ПАЗАРА ТВЪРДИ ГОРИВА.

Индикатор за резултат: Брой извършени проверки.

Индикатор оценка на въздействие и ефект: Намаляване на замърсяването от изгарянето на твърди горива

Количествен отчет на мярката:

Създадена е организация във връзка с реализацията на мярка PD_R_30 „Спазване на изисквания към съдържанието на пусканите на пазара твърди горива“ по отношение на прилагане на изисквания в изпълнение на Наредба №6 от 07.10.2019г. за изискванията и контрола върху дървесината. В допълнение, в дирекция ООС от 2021 г. се поддържа регистър на обекти на територията на Община Пловдив, които извършват търговска дейност с продажба на дървесина с цел последващ контрол. В тази връзка с писмо с изх. №24 ИС-3389/06.11.2024 г. Кмета на Община Пловдив информира всички кметове на районни администрации за актуализация на регистъра. На база на постъпилата в отговор информация в дирекция ООС на територията на Община Пловдив за район „Тракия“, „Северен“, „Западен“, и „Централен“, „Източен“ липсват обекти /магазини, складове и др./, които извършват търговска дейност, свързана с продажба на дървесина. Наличен е един обект, деклариран за територията на район „Южен“. На същия е извършена проверка на място от районните еколози на район Южен.

В резултат от проведена проверка с писмо с вх. № 25 Р-3-/5/20.01.2025 г. Кмета на район Южен информира, че на обекта не са констатирани нарушения.

На официалната интернет страница на Община Пловдив информацията е налична на: <http://ecomonitoring.plovdiv.bg/plovdiv/page.jsp?id=123>, както и на <https://www.plovdiv.bg/item/ecology/-2/>

В допълнение Община Пловдив предоставя информация на обществеността по темата на www.plovdiv.bg /Околна среда/ Въздух/ Устойчиви политики за управление на качеството на атмосферния въздух се предоставя информация за изисквания върху дървесината, която се използва за битово отопление на територията на Община Пловдив.

От страна на Кмета на Община Пловдив, с писмо с наш 24 ОС – 389-12/10.12.2024 г. е изготвена указателна информация до структурите с контролни функции в администрацията във връзка с извършване на проверки – планирани и по сигнали, свързани с изгаряне на твърди горива, използвани за отопление от домакинствата на територията на града.

Със същото писмо, на ранен етап, всички структури на общинска администрация са информирани за приетите по-строги норми по показатели ФПЧ₁₀ и ФПЧ_{2,5} в атмосферния въздух по директива на Европейския парламент и на Съвета относно качеството на атмосферния въздух и за по-чист въздух в Европа. Същите, следва да бъдат хармонизирани с националното законодателство.

Що касае спазване на техническите изисквания и нормите за съдържание на обща сяра, пепел и обща влага, наричани общо "изисквания за качество", на които трябва да съответстват въглищата и брикетите, произведени от въглища, използвани за битово отопление, наричани още "твърди горива", пуснати, предоставени на пазара, пакетирани, етикетирани и разпространявани в Република България, то същите са уредени чрез НАРЕДБА за изискванията за качеството на твърдите горива, използвани за битово отопление. Съгласно Глава трета Наредбата „УСЛОВИЯ, РЕД И НАЧИН ЗА КОНТРОЛ НА КАЧЕСТВОТО НА ТВЪРДИТЕ ГОРИВА“ и по специално чл. 14 от същата „Контролът се осъществява от председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН) или оправомощени от него длъжностни лица, наричани по-нататък „контролни органи“.

РД Р 31 СЪЗДАВАНЕ НА ФОНД/СМЕТКА ЗА ФИНАНСИРАНЕ НА ПРОЕКТИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА КАВ

Индикатор за резултат: Финансирани дейности за подобряване на КАВ;

Индикатор оценка на въздействие и ефект: Намаляване на замърсяването на атмосферния въздух.

Количествен отчет на мярката:

Предвид утвърдените със Заповед № РД-ОП-118 от 05.12.2018г. от Ръководителя на Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“ Насоки за кандидатстване към процедура № BG16M1OP002-5.003 „МЕРКИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ“ по приоритетна ос 5 „Подобряване качеството на атмосферния въздух“ на Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“, получените приходи от предаването за последващо третиране на подменените стари отоплителни устройства, са целево разходвани за зелени мерки, съотносими към мярка Рд_т_12 „Затревяване на компрометирани зелени площи предназначени за озеленяване и осигуряване на поддръжката им“, дейност налична в План за изпълнение към „Програма за подобряване на качеството на атмосферния въздух на територията на Община Пловдив, приета с Решение № 293, взето с Протокол № 13 от 26.07.2018 г., посл. изм. с Решение № 344, взето с Протокол № 21/ 19. 12. 2023 г. на Общински съвет – Пловдив.

Информация, ползвана за подготовката на отчета за 2024 г. по мерките от План за действие 2018-2023 г. към „Програма за подобряване на качеството на атмосферния въздух на територията на Община Пловдив“, приета с Решение № 293, взето с Протокол № 13 от 26.07.2018 г., посл. изм. с Решение № 344, взето с Протокол № 21/ 19. 12. 2023 г. на Общински съвет – Пловдив на Общински съвет – Пловдив е предоставена от:

- Районни администрации;

- Дирекция „Устройство на територията” при Община Пловдив;
- Дирекция СИ при община Пловдив;
- Дирекция „Местни данъци и такси” при Община Пловдив;
- Пловдивски общински инспекторат;
- ОП „Градини и паркове”;
- ОП „Чистота”;
- ОП „Общинска охрана”;
- ОП „Паркиране и репатриране”;
- ОП „Организация и контрол на транспорта”, както и:
- Сектор „Общинска полиция” към ОД на МВР - Пловдив;
- Сектор „Пътна полиция” към ОД на МВР - Пловдив;
- „ЕВН България топлофикация“ ЕАД;
- „Ситигаз България“ ЕАД;